

Věstník

Ročník 2022

MINISTERSTVA ZDRAVOTNICTVÍ

ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 9

Vydáno: 31. srpna 2022

Cena: 440 Kč

OBSAH:

1. INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE ÚPRAVY VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ DĚTSKÁ A DOROSTOVÁ PSYCHIATRIE A HYGIENA A EPIDEMIOLOGIE 2
2. Výzva k podání žádosti o udělení statutu centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu – upřesnění termínu podání žádosti 4
3. Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu OŠETŘOVATEL 15
4. Vzdělávací program akreditovaného kvalifikačního kurzu PRAKTICKÁ SESTRA 39

INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE ÚPRAVY VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ DĚTSKÁ A DOROSTOVÁ PSYCHIATRIE A HYGIENA A EPIDEMIOLOGIE

V návaznosti na vzdělávací programy specializačních oborů dětská a dorostová psychiatrie (uveřejněný ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví částka 5, Květen 2019) a hygiena a epidemiologie (uveřejněný ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví částka 11, Prosinec 2018), byly vydány upravené vzdělávací programy dětská a dorostová psychiatrie a hygiena a epidemiologie.

A. Dětská a dorostová psychiatrie

Jedná se o změnu v kapitole 7. Charakteristika akreditovaného zařízení – personální zabezpečení.

Po úpravě bude personální zabezpečení následující:

7.1 Akreditované zařízení (AZ) I. typu – ambulantní zařízení a 7.2 Akreditované zařízení (AZ) II. typu – lůžkové zařízení

Personální zabezpečení	<ul style="list-style-type: none"> • Školitel má specializovanou způsobilost v oboru dětská a dorostová psychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru dětská a dorostová psychiatrie od získání specializované způsobilosti nebo zvláštní odbornou způsobilost nebo zvláštní specializovanou způsobilost v oboru dětská a dorostová psychiatrie a min. 3 roky praxe v oboru od získání zvláštní odborné způsobilosti nebo zvláštní specializované způsobilosti v oboru dětská a dorostová psychiatrie a s minimálním úvazkem ve výši 0,3 u daného poskytovatele zdravotních služeb. • Poměr školitel/školeneček v rámci specializovaného výcviku – 1:3. • Školitel dokládá svou způsobilost při žádosti o akreditaci zařízení profesním životopisem.
-------------------------------	---

B. Hygiena a epidemiologie

Jedná se o změnu v kapitole 8 - Programy povinných vzdělávacích aktivit a personální zabezpečení a technické a věcné vybavení pro jejich realizaci - charakteristika.

Po úpravě bude personální zabezpečení a technické vybavení předatestačního kurzu Hygiena a epidemiologie následující:

Personální zabezpečení a technické vybavení předatestačního kurzu Hygiena a epidemiologie

Personální zabezpečení
<ul style="list-style-type: none">• Lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru hygiena a epidemiologie nebo s nástavbovou specializací nebo se specializovanou způsobilostí nebo se zvláštní odbornou způsobilostí nebo se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru epidemiologie nebo hygiena dětí a dorostu nebo hygiena obecná a komunální nebo hygiena výživy a předmětů běžného užívání nebo hygiena výživy nebo hygiena práce a nemocí z povolání nebo pracovní lékařství a praxí nejméně 3 roky.• Zdravotnický pracovník se specializovanou způsobilostí v oboru ve vztahu k vyučovaným tématům a praxí nejméně 3 roky nebo odborník s absolvovaným magisterským studiem ve vztahu k vyučovaným tématům a minimálně 3 roky praxe.
Technické vybavení
<ul style="list-style-type: none">• Učebna pro teoretickou výuku s příslušným vybavením.

Centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu

Část I. Kontext

Těžké úrazy jsou v ČR hlavní příčinou úmrtí obyvatel do 40 let a v celé populaci jsou čtvrtou nejčastější příčinou smrti. Ročně je nutno ošetřit přibližně 10 000 těžkých úrazů, které s sebou přinášejí nejen závažné zdravotní, ale i sociální a ekonomické problémy, a proto bude ošetřování těchto závažných poranění soustředěno do center vysoce specializované péče tak, aby byla zajištěna dostupnost, kvalita a efektivita zdravotní péče.

Centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu (dále jen „TC II“) centralizují pacienty se závažným poraněním ve smyslu jedné, trvalými následky hrozící (potencionálně invalidizující), složky poranění. TC II zajišťují poskytování vysoce specializované zdravotní péče v rámci jedné lékařské odbornosti s příslušným technickým a věcným vybavením a personálním zabezpečením v regionech, kde není traumatologické centrum I. typu nebo v regionech, kde je traumatologické centrum I. typu, ale počet obyvatel je ≥ 1 mil.).

Kritéria zařazení poskytovatelů zdravotních služeb do sítě TC II byla připravena ve spolupráci se zástupci Ministerstva zdravotnictví, zdravotních pojišťoven a odborných společností (České společnosti úrazové chirurgie, České společnosti pro ortopedii a traumatologii pohybového ústrojí, České společnosti intervenční radiologie, Společnosti popáleninové medicíny, Společnosti urgentní medicíny a medicíny katastrof, České pediatricko-chirurgické společnosti, České radiologické společnosti a Asociace zdravotnických záchranných služeb ČR).

Část II.

Výzva k podání žádosti o udělení statutu centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu

Čl. 1

Ministerstvo zdravotnictví tímto uveřejňuje podle § 112 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o zdravotních službách“), výzvu k podání žádostí o udělení:

- **Statutu centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu**

Územím, pro které má být vysoce specializovaná zdravotní péče poskytována, je Česká republika.

Statut centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu bude udělen do 31. 12. 2024.

V souladu s § 112 odst. 4 zákona o zdravotních službách není na udělení statutu centra právní nárok.

Pro zajištění kvality a dostupnosti ošetření úrazů se za optimální pro ČR aktuálně považuje maximálně:

- 5 center vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu

Žádost o udělení statutu centra vysoce specializované traumatologické péče II. typu musí obsahovat smlouvu s příslušným spádovým centrem vysoce specializované traumatologické péče I. typu (dále také jen „TC I“) – povinné obsahové části smlouvy stanoví příloha č. 2 této výzvy.

Žádost o udělení statutu centra vysoce specializované traumatologické péče II. typu se stanovenými doklady se předkládá Ministerstvu zdravotnictví na adresu: Ministerstvo zdravotnictví, odbor zdravotní péče, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2, a to ve lhůtě do 20. září 2022 od zveřejnění této výzvy. Pro tento účel je nutné použít formulář žádosti uvedený v příloze č. 1 výzvy. Lhůta pro podání žádosti je zachována, je-li poslední den lhůty žádost podána k poštovní přepravě. Bude-li žádost podána prostřednictvím datové schránky, považuje se žádost za včasně podanou, je-li nejpozději poslední den lhůty dodána do datové schránky Ministerstva zdravotnictví.

Poskytovatel žádající o udělení statutu centra vysoce specializované traumatologické péče II. typu musí splňovat v době podání žádosti, nad rámec platných vyhlášek č. 99/2012 Sb. o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 99/2012 Sb.“) a č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, také další požadavky na věcné a technické vybavení a personální zabezpečení uvedené dále v této výzvě.

Centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu

Požadavky na personální zabezpečení, technické a věcné vybavení a organizaci

TC II zajišťují komplexní diagnosticko-léčebnou péči zejména o pacienty se závažnými poraněními, která primárně neohrožují pacienty na životě, mají však zásadní vliv na zdraví s rizikem závažných trvalých následků.

Čl. 1

Obecné požadavky

V TC II musí být pro pacienty zajištěn:

- min. urgentní příjem II. typu:
 - min. 1 lůžko resuscitační,
 - min. 3 lůžka expektační.
- akutní lůžková péče intenzivní:
 - min. 6 lůžek na jednotce intenzivní péče 2. stupně splňující požadavky na personální, věcné a technické vybavení JIP chirurgických oborů pro potřeby TC II,
 - min. 4 samostatná resuscitační lůžka anesteziologicko-resuscitačního oddělení vyčleněných pro potřeby TC II.
- akutní lůžková péče standardní:
 - min. 20 lůžek samostatné stanice traumatologie, chirurgie nebo ortopedie,
 - min. 70 lůžek v dalších chirurgických oborech.

- akutní rehabilitační péče s min. počtem 10 lůžek pro potřeby TC II.
- heliport nebo provozní místo HEMS vybudované v souladu s národním předpisem L14H – akceptováno bude jeho možné doplnění do 3 let od získání statutu Centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu.

Dále je v TC II zajištěna mezioborová spolupráce a dostupnost:

- 1) Nepřetržitá dostupnost 24 hodin 7 dní v týdnu na pracovišti v těchto oborech:
 - chirurgie,
 - ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí,
 - anesteziologie a intenzivní medicína,
 - radiologie a zobrazovací metody.
- 2) Dostupnost během pracovní doby na pracovišti, nepřetržitá dostupnost 24 hodin 7 dní v týdnu na telefonu:
 - cévní chirurgie,
 - intervenční radiologie,
 - vnitřní lékařství, včetně zajištění endoskopie,
 - neurologie, otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku (přípustná do 30 minut),
 - gynekologie a porodnictví, urologie, psychiatrie,
 - antibiotické středisko.
- 3) Dostupnost další péče (přípustné smluvní zajištění):
 - plastická chirurgie,
 - neurochirurgie,
 - hrudní chirurgie,
 - orální a maxilofaciální chirurgie,
 - oftalmologie,
 - kardiologie a kardiointervence,
 - smluvní návaznost na spinální jednotku a následnou rehabilitační péči (obor rehabilitační a fyzikální medicína),
 - smluvní návaznost na oddělení provádějící replantace končetin,
 - smluvní návaznost na oddělení popáleninové medicíny,
 - protetika.
- 4) Dostupnost v pracovní době na pracovišti:
 - psychologická péče,
 - péče o stomie,

- nutriční péče,
- sociální péče.

Čl. 2

Požadavky na personální zabezpečení péče v TC II

Vedoucím pracovníkem TC II je lékař se specializovanou způsobilostí v oboru traumatologie (úrazová chirurgie) s minimálně desetiletou praxí v oboru a s úvazkem 1,0.

Traumatologický tým

TC II disponuje 2 traumatologickými týmy dostupnými 24 hod. denně, z toho jeden tým je přítomný na pracovišti a další dostupný v rámci Traumatologického plánu.

Vedoucím pracovníkem traumatologického týmu je lékař se specializovanou způsobilostí v oboru traumatologie (úrazová chirurgie) nebo v oboru chirurgie nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru úrazová chirurgie a s minimálně desetiletou praxí po získání specializované způsobilosti nebo pětiletou praxí po získání zvláštní specializované v uvedených oborech a s úvazkem 1,0. Vedoucí traumatologického týmu je vyčleněn pro oddělení urgentního příjmu a je zodpovědný za převzetí pacientů od vedoucího lékaře urgentního příjmu nebo lékaře zdravotnické záchranné služby/letecké záchranné služby a odpovídá za zajištění a organizaci zdravotní péče o ně.

Další personální zajištění:

1) Minimálně 15 lékařů každý s úvazkem 1,0 se specializovanou způsobilostí v chirurgických oborech, z toho:

- min. 6 lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru chirurgie,
- min. 4 lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí,
- min. 2 lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru traumatologie (úrazová chirurgie) nebo se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru úrazová chirurgie.

2) Minimálně 6 lékařů každý s úvazkem 1,0 se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína.

3) Minimálně 3 lékaři, každý s úvazkem 1,0 se specializovanou způsobilostí v oboru radiologie a zobrazovací metody a minimálně 1 lékař s úvazkem 1,0 se specializovanou způsobilostí

nebo zvláštní odbornou způsobilostí nebo zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru intervenční radiologie (možno nasmlouvat).

4) Nelékařští zdravotničtí pracovníci:

- všeobecná sestra s úvazkem 1,0 na každých 30 lůžek nad rámec požadavků na personální zabezpečení podle vyhlášky č. 99/2012 Sb., o požadavcích na min. personální zabezpečení zdravotních služeb,
- fyzioterapeut s úvazkem 1,0 na každých 15 lůžek,
- sanitář s úvazkem 1,0 nebo ošetřovatel s úvazkem 1,0 na každých 30 lůžek nad rámec požadavků na personální zabezpečení podle vyhlášky č. 99/2012 Sb., o požadavcích na min. personální zabezpečení zdravotních služeb.

Čl. 3

Požadavky na technické a věcné vybavení v TC II

1) Přístrojové vybavení

- radiodiagnostické vybavení pro kompletní zobrazovací metody – vybavení pro skiografii, multidetektorové CT a MRI diagnostiku minimálně 1,5 T (doplnění do 2 let), sonografii, angiografický přístroj s vybavením pro periferní cévní intervence, (možné smluvní zajištění), vedení zdravotnické dokumentace v elektronické formě,
- laboratorní diagnostika biochemická, hematologická a mikrobiologická.

2) Operační sály

- 1 urgentní operační sál,
- 1 operační sál pro dutinovou chirurgii,
- 1 operační sál pro končetinovou chirurgii.

Operační sály jsou vybaveny pro operativu v oblasti chirurgie břišní (včetně laparoskopie), hrudní (včetně thorakoskopie), končetinové, cévní, otorinolaryngologie, urogenitální, gynekologie a plastické chirurgie.

Čl. 4

Ostatní požadavky

TC II:

- pravidelně aktualizuje Traumatologický plán v souladu s § 47 odst. 1 písm. d) zákona o zdravotních službách,
- zadává data do Národního registru úrazů,
- provádí výzkum, zapojuje se do národních i mezinárodních výzkumných projektů,
- zavádí výsledky lékařské vědy do praxe,
- je akreditováno Ministerstvem zdravotnictví k provádění vzdělávacího programu pro v nástavbový obor úrazová chirurgie, pro vlastní specializovaný výcvik specializačního oboru chirurgie, ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí a anesteziologie a intenzivní medicína, včetně akreditace pro příslušný základní kmen.

Poskytovatel zdravotních služeb – TC II, pravidelně sleduje ke dni 31. prosince daného roku stanovené indikátory kvality poskytované zdravotní péče a výkonnosti centra, které ke dni 1. 6. daného roku uveřejňuje za předchozí rok na svých internetových stránkách.

Čl. 5

Pořadí uchazečů:

V souladu s § 112 odst. 4 zákona o zdravotních službách bude stanoveno pořadí uchazečů o udělení statutu TC II, kteří vyhověli podmínkám a požadavkům výzvy.

Pořadí uchazečů bude stanoveno na základě těchto kritérií:

- území, pro které bude uchazeč o statut TC II zajišťovat vysoce specializovanou zdravotní péči.
- počet ošetřených pacientů Injury Severity Score (ISS) nad 16 za předchozí 3 roky

Příloha č. 1

Žádost o udělení statutu centra vysoce specializované zdravotní péče

Poskytovatel zdravotních služeb tímto žádá o udělení:

- a) statutu centra vysoce specializované traumatologické péče pro dospělé II. typu

Identifikační údaje poskytovatele zdravotních služeb – uchazeče o statut centra vysoce specializované péče

.....
Adresa místa nebo míst poskytování zdravotních služeb

.....
Statutární orgán

.....
Telefon: e-mail:

Datová schránka.....

Poskytovatel tímto žádá o udělení statutu centra (doplnit typ centra)

Poskytovatel prohlašuje, že:

1. všechny údaje uvedené v žádosti a přiložených dokladech jsou pravdivé,
2. dodrží všechny podmínky, za nichž mu bude statut centra vysoce specializované péče udělen a umožní kontrolu jejich plnění,
3. písemně oznámí Ministerstvu zdravotnictví změny všech údajů a podmínek, za nichž mu byl statut centra vysoce specializované péče udělen, a to nejpozději do 15 dnů ode dne jejich vzniku,
4. souhlasí s tím, aby pro potřeby zhodnocení jeho činnosti poskytovaly zdravotní pojišťovny a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR Ministerstvu zdravotnictví údaje o počtu provedených zdravotních výkonů poskytovatele vysoce specializované péče. Souhlas není udělen pro účely jakéhokoliv zveřejnění těchto údajů či poskytnutí třetím osobám.

Podpis statutárního orgánu a razítko poskytovatele

V..... dne

Vyplněnou a podepsanou písemnou žádost zašlete do 20. září 2022 od uveřejnění výzvy na adresu: Ministerstvo zdravotnictví ČR, odbor zdravotní péče, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2.

K žádosti o udělení statutu centra vysoce specializované péče musí být přiloženy:

1. kopie platného oprávnění k poskytování zdravotních služeb,
2. údaje o rozsahu a objemu vysoce specializované zdravotní péče, kterou je uchazeč o statut centra schopen zajistit (počet pacientů, jimž pracoviště provedlo zdravotní výkony – podle „Výroční zprávy traumacenter“ od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2019).
3. údaje o technickém a věcném vybavení zdravotnického zařízení uchazeče o statut centra, v němž má být vysoce specializovaná zdravotní péče poskytována (výrobní značky a rok výroby vybavení souvisejícího s výkonem traumatologické péče – vybavení operačních sálů pro končetinovou a dutinovou chirurgii a popáleninové péče – rozsah ke zvážení), a o jejím personálním zabezpečení,
4. prohlášení uchazeče o statut centra, že splňuje požadavky na technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení pro poskytování vysoce specializované zdravotní péče a požadavky na personální zabezpečení této zdravotní péče v rozsahu a ve lhůtě uvedených ve výzvě,
5. údaje o území, pro které bude uchazeč o statut centra vysoce specializovanou zdravotní péči zajišťovat – popis oblasti (okresy či kraje, počty obyvatel),
6. smlouva o spolupráci při zajištění traumatologické péče mezi TC I a TC II.

Údaje podle bodu 2-5 vyplňte do následující tabulky, včetně dalších údajů:

	Aktuální stav u žadatele (ke dni podání žádosti, není-li uvedeno jinak)
Území, pro které bude uchazeč o statut traumacentra zajišťovat vysoce specializovanou zdravotní péči	
Počet ošetřených pacientů Injury Severity Score (ISS) za předchozí 3 roky	
Jméno a příjmení, nejvyšší dosažené vzdělání a velikost pracovního úvazku vedoucího pracovníka centra	
Jmenný seznam a výše úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí nebo se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru úrazová chirurgie (traumatologie)	
Jmenný seznam a výše úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí nebo se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru chirurgie	
Jmenný seznam a výše úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí	

Jmenný seznam a výše úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru cévní chirurgie	
Jmenný seznam a výše úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru radiologie	
Jmenný seznam a výše úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru intervenční radiologie	
Jmenný seznam a výše úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru anesteziologie a intenzivní medicína	
Počet všeobecných sester s úvazkem 1,0 na každých 30 lůžek	
Počet fyzioterapeutů s úvazkem 1,0 na každých 15 lůžek	
Počet sanitářů s úvazkem 1,0 nebo ošetřovatelů s úvazkem 1,0 na každých 30 lůžek	
Počet lůžek resuscitačních /urgentní příjem (min. II. typu)	
Počet lůžek expektačních /urgentní příjem (min. II. typu)	
Počet lůžek JIP	
Počet lůžek ARO	
Počet standardních lůžek	

příloha č. 2**Povinné obsahové části dokládané smlouvy mezi TC II. a TC I. (popis spolupráce při organizaci péče, vymezení kompetencí TC II. k ošetření pacientů, systém komunikace)**

Triáž pozitivní pacienti jsou primárně směřováni do TC I. Do TC II jsou směřováni jako sekundární transport po zhodnocení stavu Triáž pozitivního pacienta v TC I., anebo pacienti s následujícími diagnózami:

Seznam diagnóz indikovaných k léčbě v TC II (tzn. stavy vyžadující specializovanou péči, přičemž pacienta reálně neohrožují na životě):

- Kraniocerebrální poranění s lehkou poruchou vědomí (GCS 13–15) s morfologickým substrátem na CT mozku.
- Poranění hrudníku kromě závažného krvácení (především do mediastina) a poranění velkých bronchů.
- Poranění břišních orgánů kromě závažného krvácení - např. dilacerace jater.
- Dislokované zlomeniny pánevního kruhu bez závažného krvácení do retroperitonea a bez poranění vnitřních orgánů.
- Zlomeniny acetabula.
- Dislokované nitrokloubní zlomeniny postihující velké klouby.
- Zlomeniny dlouhých kostí sdružené s cévním a nervovým poraněním.
- Devastační poranění měkkých tkání, která nevyžadují spolupráci mikrochirurga (replantace, volné laloky).
- Poranění obratlů bez neurologické symptomatologie.

Důvod dohody na větších kompetencích, doplnění:

Systém komunikace:

Popis:

Propojení PACS ANO/NE

Jednotné místo pro komunikaci, konzultace:

Traumacentrum I.typu: telefon:

Traumacentrum II.typu: telefon:

**Vzdělávací program
akreditovaného kvalifikačního kurzu**

OŠETŘOVATEL

SRPEN 2022

Obsah

1 Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu	17
2 Vstupní podmínky a průběh akreditovaného kvalifikačního kurzu	17
2.1 Vstupní podmínky	17
2.2 Průběh kvalifikačního vzdělávání	17
3 Učební plán	18
3.1 Učební osnovy odborných modulů-povinných.....	18
3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1	18
3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2	20
3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3	21
3.1.4 Učební osnova odborného modulu 4	23
3.1.5 Učební osnova odborného modulu 5	24
3.1.6 Učební osnova odborného modulu 6	25
3.1.7 Učební osnova odborného modulu 7	32
4 Hodnocení účastníka v průběhu kvalifikačního vzdělávání.....	34
5 Profil absolventa	34
5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent kvalifikačního vzdělávání získal způsobilost	34
6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť	35
6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště	35
7 Seznam doporučených zdrojů.....	37
Doporučené studijní materiály	37

1 Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu

Cílem akreditovaného kvalifikačního kurzu v oboru **OŠETŘOVATEL** je připravit účastníky kurzu k získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání ošetřovatel osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené právními předpisy.

2 Vstupní podmínky a průběh akreditovaného kvalifikačního kurzu

2.1 Vstupní podmínky

Podmínkou pro zařazení do kvalifikačního kurzu v oboru Ošetřovatel je úspěšné ukončené minimálně střední vzdělání s výučním listem.

2.2 Průběh kvalifikačního vzdělávání

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo zdravotnictví udělilo akreditaci v souladu s § 45 odst. 1 písmeno b) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“)

Vzdělávací program zahrnuje nejméně 700 hodin výuky, z toho je doba teoretické výuky nejméně 400 hodin a doba praktické výuky nejméně 300 hodin. Praktická výuka je realizována formou odborné praxe v akreditovaných zařízeních.

Vyučovací hodina teoretické výuky trvá 45 minut, vyučovací hodina odborné praxe trvá 60 minut. Vzdělávání je organizováno denní nebo kombinovanou formou, teoretická část vzdělávání může probíhat formou distanční. Praktické nácviky a odborná praxe probíhá formou prezenční. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Minimální doba kvalifikačního vzdělávání je 12 měsíců.

Vzdělávací program se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu vymezená počtem hodin stanovených tímto vzdělávacím programem.

Seznam výkonů uvedených v kapitole 3.1.7 Učební osnova odborného modulu 7 je stanovena tak, aby účastník kvalifikačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

Podmínkou pro přihlášení k závěrečné zkoušce je:

- a) splnění všech požadavků stanovených tímto vzdělávacím programem,
- b) absolvování modulů, které jsou v tomto vzdělávacím programu označeny jako povinné.

Podmínkou pro získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání Ošetřovatel je úspěšné ukončení akreditovaného kvalifikačního kurzu závěrečnou zkouškou s odkazem na ustanovení § 52 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb. Závěrečná zkouška se skládá z praktické a teoretické části a její náležitosti jsou stanoveny vyhláškou č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka vyhláškou o zkouškách podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních (dále jen „vyhláška č. 189/2009 Sb.“).

3 Učební plán

Kód	Typ	Název	Rozsah (minimální počet hodin)	
			Teoretická výuka a praktické nácviky	Praktická výuka
OM 1	P	Somatologie	50	
OM 2	P	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, BOZP, radiační ochrana	36	
OM 3	P	Psychologie a komunikace	54	
OM 4	P	Zdravotní a sociální služby	28	
OM 5	P	Sociální aktivizace klientů	18	
OM 6	P	Ošetrovatelská péče	214	
OM 7	P	Odborná praxe v akreditovaných zařízeních		300
			400	300
Celkem minimálně 700 hodin				

Vysvětlivky: OM – odborný modul, P – povinný, AZ – akreditované zařízení

3.1 Učební osnovy odborných modulů-povinných

3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1

Odborný modul – OM 1	Somatologie	
Rozsah modulu	50 hodin	
Anotace modulu	Modul je koncipován jako teoretický předmět, který poskytuje účastníkům kurzu základy lékařské terminologie a základní znalosti o stavbě a funkcích lidského organismu.	
Cíl modulu	Cílem modulu je získání základních poznatků o stavbě a funkcích lidského těla.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod, terminologie	Základní odborné lékařské termíny.	2
Funkční morfologie tkání	Buňka, dělení buňky. Tkáně, typy tkání, regenerační schopnost tkání. Vnitřní a vnější prostředí organismu.	5
Pohybová soustava	Stavba kostí, spojení kostí, růst a vývoj kostí. Kostra hlavy, trupu, končetin. Stavba a druhy svalové tkáně, funkce kosterních svalů. Svaly hlavy a krku, hrudníku, břicha a zad a končetin.	10
Krev	Funkce a složení krve (krevní elementy, plazma), krevní skupiny. Hemostáza. Imunita.	2
Oběhová soustava	Tvar a stavba srdce. Činnost srdce. Stavba a funkce cév. Tepenný a žilní systém.	4

	Mízní systém, funkce a transport mízy, slezina	
Dýchací soustava	Stavba dýchacího systému (horní cesty dýchací, dolní cesty dýchací, plíce). Funkce dýchacího systému (mechanika dýchání, dechový objem). Řízení dýchání.	6
Trávicí soustava	Stavba a funkce trávicí trubice, části trávicí trubice, parenchymatózní orgány (játra, slinivka břišní). Trávení, metabolismus látek a energií, složení potravy.	6
Vylučovací soustava	Stavba a funkce ledvin. Tvorba moči, řízení činnosti ledvin. Vývodné cesty močové.	2
Pohlavní soustava	Reprodukční systém muže (stavba a funkce). Reprodukční systém ženy (stavba a funkce), těhotenství a porod.	3
Kožní soustava	Stavba a funkce kůže, přídatné kožní orgány (vlasy, chlupy, nehty a kožní žlázy).	2
Látkové řízení organismu	Přehled hormonů a žláz s vnitřní sekrecí (stavba, funkce), princip řízení a regulace v organismu.	2
Nervová soustava	Stavba a funkce nervového systému (obecné základy činnosti nervové soustavy, centrální nervový systém, periferní nervový systém).	4
Smyslová soustava	Přehled smyslových orgánů, jejich popis a funkce (zrakové ústrojí, ústrojí sluchové, ústrojí chuťové, ústrojí čichové, receptory kůže), jejich význam pro organismus.	2
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 1 znát: <ul style="list-style-type: none"> základní anatomickou terminologii, základní poznatky o stavbě a funkcích lidského těla, včetně jeho struktur, funkcí buňky, orgánů a orgánových systémů. Absolvent/ka bude připraven/a na tyto činnosti: <ul style="list-style-type: none"> aplikovat nejdůležitější znalosti o stavbě a funkcích lidského těla v hlavních klinických disciplínách a v základech ošetřovatelské péče. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test aústní zkouška.	

3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2

Odborný modul – OM 2	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, BOZP, radiační ochrana	
Rozsah modulu	36 hodin	
Anotace modulu	Modul poskytuje základní informace z oborů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, o šíření nákaz a hygienicko-epidemiologických aspektech. Definuje infekce, epidemie včetně infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče a jejich předcházení. Účastníci kurzu se dále seznámí se zásadami bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti, získají znalosti o zásadách správné manipulace s infekčním materiálem. Obsahem modulu je rovněž problematika radiační ochrany.	
Cíl modulu	Cílem modulu je pochopit příčiny onemocnění, působení mikroorganismů na zdraví člověka, osvojit si základní hygienické zásady a předpisy uplatňované v zařízeních poskytujících zdravotní služby a v zařízeních sociální péče, které úzce souvisí s výkonem povolání ošetřovatele.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod, terminologie	Základní pojmy: mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena a jejich vzájemné vztahy.	2
Mikrobiologie	Mikrobiom zdravého člověka. Bakteriologie, virologie, parazitologie, mykologie. Patogenita mikroorganismů. Základy diagnostiky a léčby infekčních onemocnění, rezistence mikroorganismů.	6
Imunologie	Imunita, složky imunitního systému a jejich funkce, druhy imunity, poruchy imunity.	4
Epidemiologie	Infekční proces onemocnění. Prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření. Očkování. Přehled infekčních onemocnění podle původce nákazy a cesty přenosu. Infekce spojené s poskytováním zdravotní péče (nozokomiální nákazy).	10
Hygiena	Význam hygieny. Ochrana veřejného zdraví. Úloha hygieny v primární a sekundární prevenci. Úkoly orgánů hygienické služby. Hygiena všeobecná a komunální. Hygiena výživy.	6
Základy radiační ochrany	Ionizující záření; jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky. Radiační zátěž obyvatel. Způsoby ochrany před ionizujícím zářením, ochranné pomůcky.	2
Hygiena a bezpečnost práce v zařízeních poskytujících zdravotní služby a v zařízeních sociální péče	Zásady hygieny provozu ve zdravotnických a sociálních zařízeních. Bezpečnost a ochrana zdraví pacientů. Ochrana a bezpečnost zdraví pracovníků zdravotních služeb a zařízení sociální péče, zdravotní rizika související s výkonem povolání.	6
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 2 znát: <ul style="list-style-type: none"> • příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění, • základní principy boje proti přenosným nemocem, • obranu lidského organismu proti infekcím, • činnost hygienických orgánů, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • hygienicko-epidemiologický režim v práci ošetřovatele, • způsoby ochrany před ionizujícím zářením, • zásady ochrany a bezpečnosti zdraví v práci ošetřovatele. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikovat nejdůležitější znalosti z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny v hlavních klinických disciplínách a v základech ošetřovatelské péče.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.

3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3

Odborný modul – OM 3	Psychologie a komunikace	
Rozsah modulu	54 hodin	
Anotace modulu	Modul je koncipován jako blok teoreticko-praktických předmětů. Zaměřuje se na psychologické aspekty práce ve zdravotnické praxi. Předmět psychologie definuje základní pojmy, informuje o významu psychologie se zaměřením na život, na poruchu zdraví, na náhlé akutní stavy včetně náročných životních situací, které mají vliv na pacienty i na zdravotnické pracovníky při jejich činnosti. Součástí modulu jsou nácviky komunikace, které naučí účastníka prakticky aplikovat poznatky v kontaktu s pacienty/osobami dalšími členy zdravotnického týmu i v osobním životě. V praktické části se účastníci učí verbální i neverbální komunikaci s využitím různých komunikačních metod, nácviků typů chování i autogennímu tréninku.	
Cíl modulu	Cílem modulu je, aby absolventi kurzu uměli využívat poznatky z psychologie, etiky a komunikace při jednání s lidmi, při poskytování zdravotní péče a v přímé souvislosti s činností při poskytování zdravotní péče, uměli efektivně komunikovat s pacienty, jejich blízkými i ostatními členy týmu.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod do psychologie	Psychologie: předmět, úloha a obory psychologie.	2
Psychické stavy, procesy a vlastnosti	Vnímání, pozornost, paměť a učení. Myšlení a řeč. Představitivost a fantazie. Emoce a vůle. Změny psychických procesů a stavů v nemoci.	6
Psychologie osobnosti	Vývoj, struktura, rysy a vlastnosti osobnosti. Typologie osobnosti, temperament a jeho typy, charakter, vloh a schopnosti. Motivace, potřeby, zájmy a postoje.	6
Vývoj psychiky jedince	Charakteristika ontogenetického vývoje psychiky a jednotlivých vývojových stádií. Základní psychické potřeby a jejich uspokojování.	6
Základy sociální psychologie	Socializace osobnosti, sociální učení, vnímání, interakce. Sociální skupiny. Sociální chování, patologické projevy chování, poruchy socializace osobnosti. Multikulturní společnost.	4
Psychologie nemocných	Subjektivní prožívání nemoci. Bolest, strach, úzkost v nemoci. Adaptivní a neadaptivní reakce na nemoc. Psychosomatická onemocnění.	6

	Psychosociální problematika nemoci; typy situací (svízelné, zátěžové); konflikt, frustrace, deprivace, stres, neadaptivní chování; člověk a akutní stavy; vitální ohrožení; chronická onemocnění; vliv bolesti, strachu, nejistoty a strádání.	
Komunikace a jednání s lidmi	Sociální komunikace, typy komunikace a ovlivnění komunikace (neverbální a verbální složky), komunikační možnosti, etika komunikace, metody a postupy v komunikaci při řešení konfliktů. Zvláštnosti komunikace s dítětem, s rodinnými příslušníky, se seniory, s osobami se zdravotním postižením včetně osob s poruchami autistického spektra, komunikace s agresivním pacientem aj. transkulturní komunikace.	6
	Praktické nácviky: nácviky komunikace (řešení modelových situací).	6
Etika zdravotnického pracovníka	Vymezení etiky ve zdravotnické profesi, etické principy v chování k pacientům, etika chování k pacientům v bezvědomí, k bezmocným, nesoběstačným, umírajícím, etika chování k pacientům z jiného etnika. Etické kodexy, práva pacientů. Etický kodex nelékařského zdravotnického pracovníka.	4
Psychologie a duševní hygiena v práci zdravotnického pracovníka	Chování a postoje zdravotnických pracovníků, pojem profesionální chování. Interpersonální vztahy a další faktory ovlivňující praktický výkon. Profesní adaptace, deformace, syndrom vyhoření a jeho prevence. Sebereflexe, sebepojetí; sebeovládání a způsoby jeho zdokonalování; sebeprosazování – asertivní chování; kompenzační možnosti.	4
	Praktické nácviky: nácviky a trénink empatického a asertivního chování v modelových situacích; relaxační nácviky, autogenní trénink.	4
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM3 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní psychologické pojmy, • základní psychické procesy, stavy a vlastnosti, • strukturu, vlastnosti a typy osobnosti a temperament, • specifika chování pacienta z hlediska vývojové psychologie, • podstatu psychosomatických onemocnění, • náročné životní situace a jejich zvládnutí, • typy komunikace a ovlivnění komunikace, metody a postupy v komunikaci při řešení konfliktů, • etické principy v chování k pacientům, k pacientům jiného etnika, etické kodexy, • základní prvky duševní hygieny. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikovat se členy zdravotnického týmu, • komunikovat s pacienty a s jejich blízkými s ohledem na jejich kulturu a vývojové období, • respektovat specifika chování pacienta, • komunikovat s osobami se zdravotním postižením včetně osob 	

	s poruchami autistického spektra, agresivním pacientem, • uplatňovat etické principy v chování k pacientům.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – kolokvium a praktická zkouška.

3.1.4 Učební osnova odborného modulu 4

Odborný modul – OM 4	Zdravotní a sociální služby	
Rozsah modulu	28 hodin	
Anotace modulu	Modul se zabývá základními pojmy v poskytování zdravotních služeb a sociální péče, aktualizacemi právních předpisů, které upravují poskytování této péče a mapuje strukturu systému pomoci pacientům, znevýhodněným a sociálně potřebným skupinám obyvatelstva. Zařazena je zde i práce v oblasti poskytování zdravotních služeb a sociální péče a základní znalosti vybrané právní problematiky, zejména právní odpovědnosti zdravotnického pracovníka. Předmět má teoretický i aplikační charakter.	
Cíl modulu	Cílem předmětu je poskytnout studujícím poznatky o systému poskytování zdravotních služeb a sociální péče, zmapovat činnost a vzájemnou návaznost pomáhajících institucí a zařízení. Zvýšit přehled a orientovanost studujících ve struktuře a fungování resortu, do kterého ošetřovatel profesně spadá.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Systém zdravotních služeb	System poskytování zdravotních služeb, garance státu a společnosti za poskytování zdravotních služeb. Postavení osob v systému léčebně-preventivní péče a jejich práva. Všeobecné zdravotní pojištění, zdravotní pojišťovny, ekonomika zdravotnictví. Přehled typů poskytovatelů zdravotních služeb a specifikace jimi poskytovaných služeb. Pracovníci ve zdravotnictví a systém jejich vzdělávání.	6
Sociální péče	Přehled typů zařízení sociální péče. Poslání a cíle sociální péče. Poskytovatelé a uživatelé sociální péče. Návaznost poskytování zdravotních služeb a sociální péče. Sociální zabezpečení osob.	4
Zdravotně-sociální péče o staré a chronicky nemocné osoby	Současné formy péče o staré a chronicky nemocné osoby. Ústavy sociální péče, charitativní zařízení, hospicová péče, poskytovatelé lázeňské léčebně rehabilitační péče. Dávky pro osoby se zdravotním postižením. Osobní asistence.	4
Zdravotně-sociální péče o rodinu a děti	Náhradní rodinná výchova. Zařízení ústavní a ochranné výchovy. Zařízení pomáhající rodičům v péči o děti s postižením. Osobní asistence pro děti. Azylová péče pro osoby bez přístřeší a pro matky s dětmi.	6
Služby k řešení sociálně nežádoucích jevů	Nezaměstnanost a její důsledky pro člověka. Služby pro osoby se závislostí a osoby bez přístřeší. Zdravotně sociální práce s osobami jiného etnika.	2

Právní problematika ve zdravotnictví	Základní právní předpisy o poskytování zdravotních služeb a jejich charakteristika; právní odpovědnost při výkonu povolání ošetřovatele (odpovědnost trestněprávní, občanskoprávní, pracovněprávní, odpovědnost pracovníka za způsobenou škodu, odpovědnost organizace za škodu); vybrané aspekty právní problematiky ve zdravotnictví (povinnost poskytnout první pomoc, povinnost odvracet škodu, práva a povinnosti pacienta, poučení pacienta, informovaný souhlas pacienta, charta práv dětí povinná mlčenlivost, ochrana osobních údajů (GDPR) apod Zdravotnická dokumentace.	6
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 4 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizaci poskytování zdravotních služeb a sociální péče, • práva a povinnosti vyplývající ze zdravotního pojištění, • typy a formy zdravotních služeb a sociální péče základní pracovněprávní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností ošetřovatele v příslušné oblasti, kde vykonává své povolání. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívat získané vědomosti a dovednosti v pracovním i osobním životě a v rámci celoživotního vzdělávání, • sledovat odborné informace v oblasti činností, které je způsobilý vykonávat a umět s nimi efektivně pracovat, • dodržovat pracovněprávní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností ošetřovatele v příslušné oblasti, kde vykonává své povolání, • dodržovat požadavky na ochranu informací včetně práce se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.5 Učební osnova odborného modulu 5

Odborný modul – OM 5	Aktivizace pacientů	
Rozsah modulu	18 hodin	
Anotace modulu	Obsahem modulu jsou vybrané aktivizační metody a postupy vhodné pro jednotlivé skupiny pacientů. Předmět má praktický a dovednostní charakter s důrazem na rozvíjení metodických dovedností a kreativity účastníků kurzu.	
Cíl modulu	Cílem modulu je dosáhnout toho, aby účastníci kurzu získali praktické a metodické dovednosti potřebné pro aktivizaci a vyplňování volného času pacientů s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, pohybové a duševní schopnosti.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Aktivizace pacienta	Význam a využití aktivizace pacientů. Sociální	2

	a pohybové zvláštnosti věkových skupin pacientů. Zásady vhodné formy aktivity. Zásady bezpečnosti práce.	
Vybrané aktivizační metody	Metody pro podporu kognitivních/poznávacích funkcí – cvičení paměti, reminiscence. Metody na podporu pohybové aktivity – rehabilitační činnosti, sebeobslužné činnosti a činnosti všedního dne, výchovné činnosti. Metody na podporu sensorické schopnosti – hmatová stimulace, sluchová stimulace, čichová stimulace, zraková stimulace.	16
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 5 znát: <ul style="list-style-type: none"> • rozdíly v pohybových a sociálních možnostech různých věkových skupin, • vhodné metody a techniky aktivizace pro jednotlivé pacienty, • zásady bezpečnosti práce při sociální aktivizaci pacientů. Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti: <ul style="list-style-type: none"> • připravit a realizovat vhodné aktivity pro jednotlivé pacienty vzhledem k věku, zdravotnímu a duševnímu stavu a pohybovým možnostem. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – příprava plánu aktivizace pro vybranou věkovou skupinu pacientů a kolokvium.	

3.1.6 Učební osnova odborného modulu 6

Odborný modul – OM 6	Ošetrovatelská péče	
Rozsah modulu	214 hodin	
Anotace modulu	Modul ošetrovatelská péče poskytuje ucelený přehled o teorii ošetrovatelství a potřebné odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o pacienty, v oblasti základní ošetrovatelské péče. Seznamuje se zásadami poskytování ošetrovatelské péče aktivně podle individuálních potřeb pacienta, včetně principů ošetrovatelství v multikulturním prostředí a etickými normami v oblasti ošetrovatelství. Soustavná pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci osvojováním bezpečných pracovních postupů.	
Cíl modulu	Cílem modulu je, aby absolventi kurzu dovedli poskytnout základní ošetrovatelskou péči v rozsahu svých kompetencí (dle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, dále jen vyhláška č. 55/2011 Sb.) a s respektováním kulturních specifik a dovedli pečovat o zdraví a předcházet onemocnění. Předmět poskytuje potřebné vědomosti a dovednosti, které jsou žádoucí při poskytování základní ošetrovatelské péče v rámci odborné praxe v akreditovaném zařízení.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod do předmětu	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika, cíle a rysy ošetrovatelství, - specifika ošetrovatelského povolání, - osobnost ošetrovatele jeho postavení a úloha v ošetrovatelském týmu, - potřeby pacientů (bio-psycho-sociální), zjišťování potřeb pacientů 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - ošetřovatelský proces, - základy multikulturního ošetřovatelství. 	
Ošetřovací jednotka	<ul style="list-style-type: none"> - typy, stavební uspořádání a vybavení ošetřovací jednotky, - inventář, spotřební materiál, - provoz a organizace práce na ošetřovací jednotce, - dodržování BOZP a PO na dodržování čistoty a pořádku, - zařízení a provoz ambulance, - příjmový a diagnostický úsek. 	6
Péče o pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy (kontaminace, dekontaminace, asepsy, sepse, dezinfekce, sterilizace, expirační doba, expoziční doba), - dezinfekce, druhy, způsoby, dezinfekční prostředky, - příprava dezinfekčních prostředků, zásady přípravy a použití, - mytí a hygiena rukou, - péče o pomůcky podle druhu materiálů, - péče o prádlo, manipulace s čistým a použitým prádlem, - sterilizace, druhy, způsoby, - příprava materiálu ke sterilizaci (druhy obalového materiálu ke sterilizaci), - manipulace se sterilním materiálem, - pomůcky k jednorázovému použití, - infekce spojené s poskytováním zdravotní péče a jejich prevence, - bariérový způsob ošetřovatelské péče. 	10
	Praktické nácviky	4
Obvazový materiál, obvazová technika	<ul style="list-style-type: none"> - význam obvazové techniky, - zásady a účel obvazové techniky, - dělení obvazového materiálu, - šátkové obvazy, - náplastové obvazy, prakové a prubanové obvazy, obinadlové obvazy hlavy, - obinadlové obvazy HK, DK, - bandáže dolních končetin. 	4
	Praktické nácviky	4
Zdravotnická dokumentace	<ul style="list-style-type: none"> - druhy zdravotnické dokumentace, - ošetřovatelská dokumentace, - záznamy do ošetřovatelské dokumentace. 	2
Lůžko a jeho úprava, manipulace s pacientem	<ul style="list-style-type: none"> - typy lůžek pro děti a dospělé, - základní vybavení, pomůcky doplňující lůžko, - pomocná zařízení lůžka, - úprava lůžka bez pacienta - úprava lůžka s pacientem - úklid pomůcek, - změny poloh, posouvání, přenášení, otáčení pacientů - zásady polohování, 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - nácvik sedu, stoje a chůze s pacientem - léčebné a vyšetřovací polohy pacienta - komunikační i dovednosti při práci s pacientem. 	
	Praktické nácviky	4
Hygienická péče u dětí a dospělých	<ul style="list-style-type: none"> - význam hygienické péče, hygienické návyky, - péče o osobní a ložní prádlo, - péče o dutinu ústní, - ranní a večerní toaleta, - celková koupel pacienta na lůžku, - mytí vlasů, odvšívování, péče o nehty, holení, - mytí znečištěného pacienta - péče o kůži, - prevence opruzenin, dekubitů, - asistence při ošetřování opruzenin asistence při ošetřování dekubitů zvláštnosti hygienické péče u dětí, - záznam realizované hygienické péče. - Komunikační dovednosti při poskytování hygienické péče. 	10
	Praktické nácviky s využitím modelů a simulátorů	6
Péče o vyprazdňování nemocných	<ul style="list-style-type: none"> - sledování mikce sledování defekace - podkládání podložních mís a močových lahví, - hygienické zásady a dekontaminace pomůcek, - inkontinence moče – pomůcky, - inkontinence stolice – pomůcky, - cévkování (druhy cévek – orientačně, příprava pomůcek), - nácvik asistence u cévkování ženy, - nácvik asistence u cévkování muže, - péče o permanentní močový katétr, - nácvik asistence při odstranění permanentní močové cévky u ženy, - nácvik asistence při odstranění permanentní močové cévky u muže, - výměna sběrného sáčku, typy sběrných sáčků, - asistence u výplachu močového měchýře, - očistné klyzma, - zápis do zdravotnické dokumentace 	10
	Praktické nácviky s využitím modelů a simulátorů	3
Výživa nemocných	<ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravé výživy, - návyky správného stolování a vybraná kulturní specifika stravování, - strava dětí, - poruchy výživy, alternativní směry ve výživě, - zhodnocení stavu výživy, - dietní systém, - objednávání a dodávání stravy na ošetrovací jednotku, - příprava a podávání stravy pacientovi 	7

	<ul style="list-style-type: none"> - zásady krmení nesoběstačného pacienta - způsoby podávání stravy, asistence při podávání stravy sondou, - sledování příjmu potravy a tekutin, - úklid zbytků potravy, - komunikace při podávání stravy. 	
	Praktické nácviky	3
Sledování fyziologických funkcí	<ul style="list-style-type: none"> - dělení fyziologických funkcí, - záznam do dokumentace, - měření tělesné teploty, - měření hmotnosti a výšky, - péče o pacienta s bolestí, - péče o spánek a odpočinek. 	8
	Praktické nácviky	3
Vizita	<ul style="list-style-type: none"> - význam vizit, druhy vizit, - lékařské vyšetření při vizitě, - příprava pacienta pomůcek a prostředí k vizitě, - úloha ošetřovatele při vizitě. 	4
Pacient a nemocniční prostředí – příjem, překlad, propuštění, doprovod na vyšetření, adaptace na nemocniční prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - úkoly a role ošetřovatele v souvislosti s příjmem, překladem, propuštěním pacienta - doprovod pacienta na vyšetření, ošetření, transportní polohy, - bezpečnostní a hygienické zásady doprovodu soběstačných a nesoběstačných pacientů na vyšetření, ošetření, - etické zásady doprovodu soběstačných a nesoběstačných pacientů h, - zvláštnosti péče vyplývající z hospitalizace dítěte, - adaptace pacienta na hospitalizaci, - manipulace se zdravotnickou dokumentací. 	6
Rehabilitační ošetřovatelství	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu, faktory ovlivňující pohyb, - poruchy hybnosti a soběstačnosti, - péče o pacienty s poruchou hybnosti a soběstačnosti, - kompenzační pomůcky, - hodnocení soběstačnosti, - imobilizační syndrom, - ošetřovatelská péče u imobilních pacientů, - pasivní rehabilitační ošetřovatelství, - aktivní rehabilitační ošetřovatelství, - nácvik sebeobsluhy, - aplikace tepla a chladu. 	8
	Praktické nácviky	4
Asistence při ošetřovatelských výkonech	<p>Asistence při převazech:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy ran, - asistence u převazu ran, - péče o pacienta se stomií, - péče o chirurgické nástroje, - péče o převazový vozík. <p>Asistence při podávání léčivých přípravků:</p>	12

	<ul style="list-style-type: none"> - lékové formy uložení a doba použitelnosti léčivých přípravků - způsoby podávání léčivých přípravků - asistence při podávání léčivých přípravků, <p>Asistence při odběru biologického materiálu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy biologického materiálu, - zásady při odběru biologického materiálu, - příprava a poučení pacienta před jednotlivými odběry, - odběr moče na vyšetření močového sedimentu odběr sterilní moče na mikrobiologické vyšetření, odběr stolice na biochemické, mikrobiologické, parazitologické vyšetření - asistence při odběru ostatního biologického materiálu (sputum, výtěr z dutiny nosní, výtěr z dutiny ústní, stěr z mandlí, výtěr z ran, stěry z povrchu kůže, odběr žaludečního obsahu). 	
Zásady první pomoci	<ul style="list-style-type: none"> - První pomoc (PP): - definice, dělení první pomoci dle závažnosti stavu, zásady poskytování PP. - Akutní stavy a stavy ohrožující život a základní opatření: - mdloba, křečové stavy, bezvědomí, - druhy krvácení, krevní ztráta, šok, - druhy ran, cizí tělesa v ranách a v tělních otvorech, poranění zvířaty, - poranění hlavy a CNS, kostí a kloubů, hrudníku, páteře a míchy, břicha, poranění oka a ucha aj., - náhlé příhody interního charakteru (cévní mozková příhoda (CMP), bolesti na hrudi, akutní infarkt myokardu (AIM), komplikace diabetu mellitu (DM) aj.), - náhlé příhody břišní (NPB), - ostatní akutní stavy (termická poškození z tepla, chladu, tonutí, úraz elektrickým proudem, intoxikace, závislosti, akutní psychické poruchy aj.). - Neodkladná resuscitace (NR) dospělého, dětí všech věkových kategorií: - definice, indikace, základní, rozšířená, - základní životní funkce (fyziologické hodnoty, poruchy životních funkcí, diagnostika), - bezvědomí (příčiny, komplikace, postup), - neprůchodnost dýchacích cest a jejich zajištění (manévry, polohy), - diagnostika náhlé zástavy oběhu, - nepřímá srdeční masáž (diagnostika, příčiny, komplikace, postup), - pomůcky a přístroje k resuscitaci (defibrilace za pomoci automatizovaného externího defibrilátoru (AED), - polohování a transport zraněných, - odlišnosti NR u dětí. 	10

	Praktické nácviky základní neodkladné resuscitace s využitím modelů a simulátorů. Nácviky v týmu.	6
Péče o seniory a chronické pacienty	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika fyziologického stáří, - biologické, psychické a sociální změny ve stáří, - podpora zdravého stárnutí, - základy ošetrovatelské péče o pacienty – seniory, - základy ošetrovatelské péče o chronické pacienty - základy ošetrovatelské péče o umírající, - komunikace s umírajícím, - komunikace s blízkými umírajícího, zásady péče o zemřelého (úprava těla), dokumentace, - paliativní péče, - etické aspekty umírání. 	14
Ošetrovatelská péče na interním oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetrovatelské péče na interním oddělení, - vyšetřovací metody ve vnitřním lékařství. <p>Specifika poskytování ošetrovatelské péče u pacientů s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dýchacích cest, - oběhového systému, - trávicího traktu, - endokrinnologickým a metabolickým, - ledvin a močových cest. 	12
Ošetrovatelská péče na chirurgickém oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení, - vyšetřovací metody v chirurgii, - předoperační a pooperační péče. <p>Specifika poskytování ošetrovatelské péče u pacientů s chirurgickým onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavy a krku, - hrudníku, - břicha, - močového systému, - a o pacienty po úrazu. 	12
Ošetrovatelská péče na dětském oddělení (péče o děti nad 6 let)	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetrovatelské péče na dětském oddělení, - vyšetřovací metody v pediatrii, - výchovná činnost ošetrovatele na dětském oddělení, herní aktivity. <p>Specifika poskytování ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dýchacích cest, - srdce, - trávicího traktu, - metabolismu. 	10
Ošetrovatelská péče na gynekologicko-porodnickém oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetrovatelské péče na gynekologicko-porodnickém oddělení, - vyšetřovací metody v gynekologii a porodnictví. <p>Specifika poskytování ošetrovatelské péče u žen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zánětlivým a nádorovým onemocněním ženských reprodukčních orgánů, - před a po malých gynekologických zákrocích, 	14

	<ul style="list-style-type: none"> - před a po gynekologické operaci, - v průběhu těhotenství, porodu, - v období šestinedělí, - ošetrovatelská péče o novorozence. 	
Ošetrovatelská péče na vybraných odborných odděleních	<ul style="list-style-type: none"> - specifika ošetrovatelské péče na vybraných odborných odděleních (např. psychiatrickém, neurologickém nebo onkologickém oddělení), - úseky práce, vybavení, vyšetřovací metody na vybraných odborných odděleních (např. psychiatrickém, neurologickém nebo onkologickém oddělení), - konsiliární vyšetření. 	10
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 6 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizaci práce ošetrovatelského týmu a svou roli v rámci týmu, • bio-psycho-sociální potřeby pacientů a možnosti jejich uspokojení, • rozdíl mezi základní ošetrovatelskou péčí a specializovanou ošetrovatelskou péčí, • zásady práce na ošetrovací jednotce, • zásady dodržování hygienických norem a zásady BOZP a PO při práci ošetrovatele, • základní pomůcky a nástroje a zásady manipulace s nimi, • zdravotnické prostředky a zásady manipulace s nimi, • druhy obvazového materiálu, • druhy ošetrovatelské a zdravotnické dokumentace, • zásady péče o lůžko pacienta • zásady polohování a změny poloh pacienta • zásady provádění hygienické péče u pacienta, • zásady péče o vyprazdňování, • zásady podávání stravy a pomoci při jejím podání, • význam sledování fyziologických funkcí, • zásady asistence u vizity, • zásady péče o zemřelého (úprava těla), • úkoly ošetrovatele vycházející z jeho kompetencí při příjmu, překladu, propuštění pacienta včetně doprovodu na vyšetření, • práva pacientů a etický kodex zdravotnického pracovníka, • základní pojmy a prvky rehabilitačního ošetřování, • základní pomůcky využívané v rehabilitačním ošetřování, • zásady asistence při převazu operačních a chronických ran, • zásady asistence při podávání léčivých přípravků, • zásady asistence při odběru biologického materiálu, • zásady první pomoci u akutních stavů a stavů ohrožujících život pacienta, • zásady neodkladné resuscitace u dospělého i dítěte, • zásady péče o seniory a chronické pacienty • zásady péče o pacienty na interním oddělení, • zásady péče o pacienty na chirurgickém oddělení, • zásady péče o dětského pacienta nad 6 let, • zásady péče o pacienta na gynekologicko-porodnickém oddělení, • zásady péče o pacienta na vybraných odborných odděleních (např. na psychiatrickém, neurologickém nebo onkologickém oddělení). <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytovat zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • provádět činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, na jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby, • připravit obvazový materiál, asistovat při jeho použití, • vyplnit základní údaje v dokumentaci a předávat informace o provedených činnostech zdravotnickému pracovníkovi bez odborného dohledu, • provádět hygienickou péči u pacientů, včetně prevence dekubitů a úpravy lůžka, • pečovat o vyprazdňování pacienta, • podávat stravu pacientům, • měřit tělesnou teplotu, výšku, hmotnost, • provádět péči o zemřelého (úpravu těla), • doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření, • provádět dle pokynů a pod dohledem rehabilitační ošetřování, včetně prevence poruch mobility, • vést pacienty k soběstačnosti, • asistovat při převazech, podávání léčivých přípravků včetně aplikace injekcí a infúzí, • asistovat při odběru biologického materiálu včetně jeho transportu a manipulace s ním, • provádět první pomoc a neodkladnou resuscitaci.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška a praktická zkouška s provedením neodkladné resuscitace na modelu.

3.1.7 Učební osnova odborného modulu 7

Odborný modul – OM 7	Odborná praxe v akreditovaných zařízeních
Rozsah modulu	300 hodin, z toho: <ul style="list-style-type: none"> - 276 hodin u poskytovatele zdravotních služeb poskytující ambulanci i lůžkovou péči, - 24 hodin u poskytovatele pobytových zařízení sociální péče poskytujících zdravotní péči.
Anotace modulu	<p>Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět. Uskutečňuje se podle plánu odborné praxe. Umožňuje účastníkům kvalifikačního kurzu aplikovat znalosti získané v teoreticko-praktických disciplínách přímo v podmínkách poskytovatelů zdravotních služeb a sociální péče na pracovištích poskytujících zdravotní služby pod odborným vedením školitele odborné praxe.</p> <p>Výkony se plní v akreditovaném zařízení při poskytování zdravotní péče v přímém kontaktu se zdravými a nemocnými jedinci. Je-li to nezbytné, lze splnění výkonů nahradit simulací, a to v maximálním rozsahu 1/3 ze stanoveného počtu.</p>
Cíl modulu	Cílem je získání, prohloubení a upevnění dovedností a návyků potřebných pro kvalitní a bezpečné poskytování zdravotní péče a souvisejících činností v rozsahu kompetencí ošetřovatele, které jsou stanoveny vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
Náplň odborné praxe	Realizace odborné ošetřovatelské praxe probíhá na níže uvedených pracovištích v doporučeném minimálním rozsahu. Odbornou ošetřovatelskou praxi může účastník realizovat až po absolvování

	teoretické části vztahující se k danému oddělení.	
	Interní oddělení	72 hodin
	Chirurgické oddělení včetně ortopedie	72 hodin
	Gynekologicko-porodnické oddělení	48 hodin
	Dětské oddělení	48 hodin
	Lůžková zdravotnická zařízení hospicového typu nebo zdravotnická zařízení následné nebo dlouhodobé lůžkové péče	36 hodin
	Pracoviště poskytovatele pobytových zařízení sociální péče poskytujících zdravotní péči	24 hodin
Seznam výkonů		Minimální počet
Seznámit se s provozem výukového pracoviště a důležitými kontaktními údaji		1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s organizačními a metodickými pokyny pracoviště		1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s vybavením pracoviště a pracovními postupy na ošetrovatelské jednotce		1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s požadavky BOZP, PO		1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s harmonogramem práce na každém oddělení		1x
Seznámit se s léčebným a organizačním řádem a právy pacientů		5x
Seznámit se s lékařskou a ošetrovatelskou dokumentací na každém oddělení		2x
Komunikovat s personálem, rodinou, pacientem		200x
Podílet se na ošetrovatelské péči v ošetrovatelském procesu dle svých kompetencí		200x
Provést úklid a dezinfekci na ošetrovací jednotce		30x
Provést péči, dezinfekci a sterilizaci pomůcek, případně přípravu pomůcek ke sterilizaci		30x
Provést péči o prostředí pacienta		30x
Podílet se na prevenci infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče		30x
Pečovat o pohodlí, spánek, odpočinek a aktivitu pacienta		30x
Provést úpravu lůžka a okolí včetně manipulace s prádlem		150x
Provést hygienickou péči o vlasy, kůži, nehty, dutinu ústní		100x
Provést hygienickou koupel na lůžku		30x
Provést intervence v prevenci vzniku opruzenin a dekubitů		30x
Provést intervence v prevenci imobilizačního syndromu		50x
Provést polohování pacienta		50x
Provést koupel dítěte staršího 6 let		10x
Podat stravu dítěti staršímu 6 let		10x
Podat stravu dospělému pacientovi dle pohybového režimu a stupně sebepéče		60x
Provést intervenci v prevenci dehydratace pacienta dle ordinace lékaře		50x
Realizovat dodržování hygienických zásad při přípravě stravy a manipulaci s jídlem		60x
Sledovat diurézu, barvu a zápach moči		30x

Provést ošetrovatelskou péči o pacienta s inkontinencí moče	20x
Provést ošetrovatelskou péči o pacienta s inkontinencí stolice	20x
Asistovat při péči o permanentní močový katétr	20x
Sledovat odchod stolice a plynů (zápis do zdravotní dokumentace)	30x
Provést nácvik defekace u ležících pacientů	5x
Provést ošetrovatelskou péči o pacienta se zácpou a průjmem	20x
Provést očistné klyzma pacientům starším 10 let	5x
Upevňovat hygienické návyky u dětí starších 6 let	3x
Změřit tělesnou teplotu	20x
Změřit tělesnou hmotnost, výšku a tělesné obvody a jejich záznam	10x
Asistovat u aplikace tepla a chladu	10x
Asistovat u převazu akutních a chronických ran	50x
Realizovat doprovod pacienta na vyšetření a ošetření	10x
Provést úpravu těla zemřelého	5x

Seznam výkonů odborné praxe předloží účastník školiteli příslušného pracoviště. Školitel absolvovanou praxi potvrdí do Záznamu odborné praxe.

4 Hodnocení účastníka v průběhu kvalifikačního vzdělávání

Školitel vede vzdělávání účastníka, vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník kvalifikačního vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje jeho znalosti, vědomosti a dovednosti.

Odborná praxe v akreditovaných zařízeních probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště. Školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka kvalifikačního vzdělávání a potvrzuje splnění předepsaných výkonů do Záznamu odborné praxe, který vyhotoví akreditované zařízení realizující vzdělávací program. Podmínkou pro přihlášení k závěrečné zkoušce je:

- a) splnění všech požadavků stanovených tímto vzdělávacím programem,
- b) absolvování modulů, které jsou v tomto vzdělávacím programu označeny jako povinné.

5 Profil absolventa

Absolvent akreditovaného kvalifikačního kurzu Ošetrovatel bude připraven poskytovat ošetrovatelskou péči pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetrovatelství; dále se ošetrovatel ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné, rehabilitační, paliativní, neodkladné a diagnostické péči.

5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent kvalifikačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent kurzu získává odbornou způsobilost k výkonu nelékařského zdravotnického povolání ošetrovatel. Ošetrovatel vykonává činnosti podle § 37 a § 3 odst. 2 vyhlášky č. 55/2011 Sb.

Podle § 37 vyhlášky č. 55/2011 Sb.:

„(1) Ošetrovatel vykonává činnosti podle § 3 odst. 2 a dále pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky, dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta může:

- a) v rozsahu své odborné způsobilosti vykonávat činnosti spojené s poskytováním základní ošetrovatelské péče a specializované ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu; přitom zejména:
 1. provádí hygienickou péči u pacientů, včetně základní prevence proleženin a úpravy lůžka,

2. pomáhá při podávání léčebné výživy pacientům, pomáhá při jídle ležícím nebo nepohyblivým pacientům a popřípadě je krmí,
3. pečuje o vyprazdňování pacientů, včetně případného provedení očistného klyzmatu pacientům starších 10 let,
 - b) měřit tělesnou teplotu, výšku a hmotnost,
 - c) doprovázet pacienty na odborná vyšetření a ošetření,
 - d) pečovat o úpravu prostředí pacientů,
 - e) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
 - f) provádět úpravu těla zemřelého,
 - g) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole a uložení léčivých přípravků a manipulaci s nimi,
 - h) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, a uložení zdravotnických prostředků a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby.

(2) Ošetřovatel pod přímým vedením všeobecné sestry, porodní asistentky dětské sestry, praktické sestry nebo radiologického asistenta může asistovat při určených ošetřovatelských, diagnostických nebo léčebných výkonech.

(3) Ošetřovatel pod přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry, nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru, v souladu s diagnózou stanovenou lékařem může v rozsahu své odborné způsobilosti při poskytování vysoce specializované ošetřovatelské péče vykonávat činnosti uvedené v odst. 1.

Podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 55/2011 Sb. ošetřovatel:

„(2) po získání odborné způsobilosti) pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v rozsahu své odborné způsobilosti

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) pracuje se zdravotnickou dokumentací a s informačním systémem zdravotnického zařízení.“

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo zdravotnictví udělilo akreditaci v souladu s § 45 odst. 1 písmeno b) zákona č. 96/2004 Sb. Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální zabezpečení	<p>Odborný garant odpovídá za odbornou úroveň vzdělávacího programu, koordinuje obsahovou přípravu vzdělávacího programu, dohlíží na kvalitu jeho uskutečňování, vyhodnocuje a rozvíjí jej.</p> <p>Odborným garantem může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a s výkonem povolání v délce nejméně 3 let, nebo • odbornou kvalifikaci v oboru učitelství odborných předmětů pro zdravotnické školy a s výkonem povolání v délce nejméně 3 let <p>Lektorem teoretické části vzdělávacího programu je osoba, jejíž odbornost odpovídá přednášené problematice, která je v pracovně právním nebo obdobném smluvním vztahu k akreditovanému zařízení, a přednáší danou část vzdělávacího programu a prověřuje teoretické znalosti účastníka vzdělávání.</p> <p>Lektorem teoretické části může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky
-------------------------------	--

	<p>s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb. a má specializovanou způsobilost nebo zvláštní odbornou způsobilost, která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, nebo • odbornou způsobilost lékaře nebo lékaře se specializací, která odpovídá zaměření tématu ve vzdělávacím programu, nebo • odbornou způsobilost zdravotně-sociální pracovníka s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost fyzioterapeuta s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost ergoterapeuta s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost nutričního terapeuta s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost psycholog nebo psycholog ve zdravotnictví s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • odbornou způsobilost zdravotnický záchranář s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku, nebo • osoba s jinou kvalifikací, jejíž odbornost odpovídá přednášené problematice, a s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku <p>Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb., který průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka vzdělávání a vypracovává studijní plán a plán plnění výkonů.</p> <p>Školitelem odborné praxe může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a má specializovanou způsobilost, nebo • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a s výkonem povolání v délce nejméně 3 let.
<p>Věcné a technické vybavení</p>	<p>Pro teoretickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu, • modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností, modely a simulátory k výuce neodkladné resuscitace u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu, • pomůcky k praktickým nácvikům rehabilitačního ošetřování, • přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu. <p>Pro praktickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracoviště pro výuku odborné praxe v akreditovaném zařízení je vybaveno podle platných právních předpisů upravujících věcné a technické vybavení.
<p>Organizační a provozní požadavky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. • Akreditované zařízení na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat povinnosti akreditovaných zařízení podle § 50 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vést dokumentaci o vzdělávání v souladu s § 50 odst. 1 písmeno e) ve znění pozdějších předpisů.

7 Seznam doporučených zdrojů

Doporučené studijní materiály

1. BURDA, Patrik a Lenka ŠOLCOVÁ. *Ošetřovatelská péče 1. díl: pro obor ošetřovatel*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 217 s. ISBN: 978-80-247-5333-1.
2. BURDA, Patrik a Lenka ŠOLCOVÁ. *Ošetřovatelská péče: pro obor ošetřovatel. 2. díl*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 232 s. ISBN 978-80-247-5334-8.
3. CAMPBELL, Jean. *Techniky arteterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi: skupinové výtvarně-terapeutické činnosti pro děti i dospělé*. 2. vyd. Praha: Portál, 2000. 199 s. ISBN 80-7178-428-1.
4. DRNKOVÁ, Barbora. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena: pro zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2019. 134 s. ISBN 978-80-271-0693-6.
5. GERLICOVÁ, Markéta. *Muzikoterapie v praxi: příběhy muzikoterapeutických cest*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2021. 168 s. ISBN 978-80-271-1791-8.
6. HAMPLOVÁ, Lidmila. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví: pro střední zdravotnické školy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2020. 144 s. ISBN 978-80-247-5562-5.
7. HAMPLOVÁ, Lidmila a kol. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena pro bakalářské studium a všechny typy zdravotnických škol*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Stanislav Juhaňák – Triton, 2019. 268 s. ISBN 978-80-7553-729-4.
8. HAŠKOVCOVÁ, Helena. *Sociální gerontologie, aneb, Senioři mezi námi*. 1. vyd. Praha: Galén, 2012. 194 s. ISBN 978-80-7262-900-8.
9. HEŘMANOVÁ, Jana a kol. *Etika v ošetřovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 200 s. ISBN 978-80-247-3469-9.
10. JELÍNKOVÁ, Ilona. *Klinická propedeutika pro střední zdravotnické školy*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2020. 130 s. ISBN 978-80-271-1052-0.
11. KELNAROVÁ, Jarmila a kol. *První pomoc I: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 100 s. ISBN 978-80-247-4199-4.
12. KELNAROVÁ, Jarmila a kol. *První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. 180 s. ISBN 978-80-247-4200-7.
13. KELNAROVÁ, Jarmila a Eva MATĚJKOVÁ. *Psychologie a komunikace pro zdravotnické asistenty – 4. ročník*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. 144 s. ISBN 978-80-247-5203-7.
14. KLEVETOVÁ, Dana. *Motivační prvky při práci se seniory*. 2. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2017. 224 s. ISBN 978-80-271-0102-3.
15. KŘIVÁNKOVÁ, Markéta. *Somatologie: učebnice pro obor ošetřovatel*. 1. vyd. Praha: Grada, 2020. 256 s. ISBN 978-80-271-2467-1.
16. MALÍKOVÁ, Eva. *Péče o seniory v pobytových zařízeních sociálních služeb*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2020. 304 s. ISBN 978-80-271-2030-7.
17. OLLIER, Kate, Silvie STRUKOVÁ a Angela HOBDDAY. *Tvořivé činnosti pro terapeutickou práci s dětmi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000. 152 s. ISBN 80-7178-378-1.
18. ONDRUŠOVÁ, Jiřina a kol. *Gerontologie pro sociální práci*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2019. 368 s. ISBN 978-80-246-4383-0.
19. PLEVOVÁ, Ilona a kol. *Ošetřovatelství I*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2018. 286 s. ISBN 978-80-271-0888-6.

20. PLEVOVÁ, Ilona a kol. Ošetrovatelství II. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2019. 198 s. ISBN 978-80-271-0889-3.
21. ROKYTA, Richard a kol. Fyziologie. 3. přeprac. vyd. Praha: Galén, 2016. 434 s. ISBN 978-80-7492-238-1.
22. SUCHÁ, Jitka, Iva JINDROVÁ a Běla HÁTLOVÁ. Hry a činnosti pro aktivní seniory. 1. vyd. Praha: Portál, 2013. 173 s. ISBN 978-80-262-0335-3.
23. ŠIMANOVSKÝ, Zdeněk. Hry s hudbou a techniky muzikoterapie ve výchově, sociální práci a klinické praxi. 4. vyd. Praha: Portál, 2011. 246 s. ISBN 978-80-7367-928-6.
24. TRACHTOVÁ, Eva a kol. Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu: učební texty pro vyšší zdravotnické školy, bakalářské a magisterské studium, specializační studium sester. 4. rozš. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. 261 s. ISBN 978-80-7013-590-7.
25. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 228 s. ISBN 978-80-247-3419-4.
26. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 272 s. ISBN 978-80-247-3420-0.
27. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné III: speciální část. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 303 s. ISBN 978-80-247-3421-7.
28. ZACHAROVÁ, Eva. Komunikace v ošetrovatelské praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 121 s. ISBN 978-80-271-0156-6.
29. ZACHAROVÁ, Eva. Zdravotnická psychologie: teorie a praktická cvičení. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2017. 264 s. ISBN 978-80-271-0155-9.
30. ZACHAROVÁ, Eva a Jitka ŠIMÍČKOVÁ-ČÍŽKOVÁ. Základy psychologie pro zdravotnické obory. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 278 s. ISBN 978-80-247-4062-1.
31. Zákon č. 96/2004 Sb. a vybrané prováděcí právní předpisy (např. vyhláška č. 55/2011 Sb.)
32. Vybrané části zákona č. 372/2011 Sb., zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (např. oblast etiky poskytování zdravotní péče, práva a povinnosti pacienta, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků)
33. Další odborná literatura doporučená školiteli jednotlivých předmětů.

**Vzdělávací program
akreditovaného kvalifikačního kurzu**

PRAKTICKÁ SESTRA

SRPEN 2022

Obsah

1 Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu	41
2 Vstupní podmínky a průběh akreditovaného kvalifikačního kurzu	41
2.1 Vstupní podmínky	41
2.2 Průběh kvalifikačního vzdělávání	41
3 Učební plán	42
3.1 Učební osnovy odborných modulů-povinných	43
3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1	43
3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2	44
3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3	45
3.1.4 Učební osnova odborného modulu 4	47
3.1.5 Učební osnova odborného modulu 5	48
3.1.6 Učební osnova odborného modulu 6	50
3.1.7 Učební osnova odborného modulu 7	51
3.1.8 Učební osnova odborného modulu 8	52
3.1.9 Učební osnova odborného modulu 9	55
3.1.10 Učební osnova odborného modulu 10	56
3.1.11 Učební osnova odborného modulu 11	57
3.1.12 Učební osnova odborného modulu 12	58
3.1.13 Učební osnova odborného modulu 13	64
3.1.14 Učební osnova odborného modulu 14	68
3.1.15 Učební osnova odborného modulu 15	72
4 Hodnocení účastníka v průběhu kvalifikačního vzdělávání	77
5 Profil absolventa	77
5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent kvalifikačního vzdělávání získal způsobilost	77
6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť	79
6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště	80
7 Seznam povinné literatury a doporučených zdrojů	82

1 Cíl akreditovaného kvalifikačního kurzu

Cílem akreditovaného kvalifikačního kurzu **PRAKTICKÁ SESTRA** je připravit účastníky kurzu k získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání praktická sestra osvojením si potřebných teoretických znalostí, praktických dovedností, návyků týmové spolupráce i schopnosti samostatného rozhodování pro činnosti stanovené právními předpisy.

2 Vstupní podmínky a průběh akreditovaného kvalifikačního kurzu

2.1 Vstupní podmínky

Podmínkou pro zařazení do kvalifikačního kurzu Praktická sestra je úspěšně ukončené střední vzdělání s maturitní zkouškou a získání odborné způsobilosti k výkonu povolání ošetřovatele.

2.2 Průběh kvalifikačního vzdělávání

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo zdravotnictví udělilo akreditaci v souladu s § 45 odst. 1 písmeno b) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činnosti souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“).

Vzdělávací program zahrnuje nejméně 1 300 hodin, z toho je doba teoretické výuky nejméně 700 hodin a doba praktické výuky nejméně 600 hodin. Praktická výuka je realizována formou odborné praxe v akreditovaných zařízeních.

Vyučovací hodina teoretické výuky trvá 45 minut, vyučovací hodina odborné praxe trvá 60 minut. Vzdělávání je organizováno denní nebo kombinovanou formou, teoretická část vzdělávání může probíhat formou distanční. Praktické nácviky a odborná praxe probíhá formou prezenční. Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. Minimální doba kvalifikačního vzdělávání je 12 měsíců.

Vzdělávací program se skládá z modulů. Modulem se rozumí ucelená část vzdělávacího programu vymezená počtem hodin stanovených tímto vzdělávacím programem.

Seznam výkonů uvedených v kapitole 3.1.15 Učební osnova odborného modulu 15 je stanovena tak, aby účastník kvalifikačního vzdělávání zvládl danou problematiku nejen po teoretické, ale i po stránce praktické.

Podmínkou pro přihlášení k závěrečné zkoušce je:

- a) splnění všech požadavků stanovených tímto vzdělávacím programem,
- b) absolvování modulů, které jsou v tomto vzdělávacím programu označeny jako povinné.

Podmínkou pro získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání Praktická sestra je úspěšné ukončení akreditovaného kvalifikačního kurzu závěrečnou zkouškou s odkazem na ustanovení § 52 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb. Závěrečná zkouška se skládá z praktické a teoretické části a její náležitosti jsou stanoveny vyhláškou č. 189/2009 Sb., o atestační zkoušce, zkoušce k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušce akreditovaných kvalifikačních kurzů a aprobační zkoušce a o postupu při ověření znalosti českého jazyka (vyhláška o zkouškách podle zákona o nelékařských zdravotnických povoláních), dále jen vyhláška č. 189/2009 Sb.

3 Učební plán

Kód	Typ	Název	Rozsah (minimální počet hodin)	
			Teoretická výuka a praktické návky	Praktická výuka
OM 1	P	Odborná latinská terminologie	15	
OM 2	P	Somatologie	25	
OM 3	P	Základy patologie a patofyziologie	28	
OM 4	P	Základy veřejného zdravotnictví a výchova ke zdraví	18	
OM 5	P	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, BOZP, radiační ochrana	25	
OM 6	P	Klinická propedeutika	41	
OM 7	P	Biochemie, hematologie a transfuzní lékařství	20	
OM 8	P	Psychologie a komunikace	53	
OM 9	P	Zdravotnické právo a etika ve zdravotnictví	15	
OM 10	P	Teorie ošetrovatelství a potřeby člověka	35	
OM 11	P	Rehabilitační ošetrovatelství	29	
OM 12	P	Ošetrovatelské postupy	78	
OM 13	P	První pomoc	29	
OM 14	P	Ošetrovatelství v klinických oborech, z toho	Celkem 289 z toho	
		Ošetrovatelství v interních oborech	45	
		Ošetrovatelství v chirurgických oborech	45	
		Ošetrovatelství v pediatrii	32	
		Ošetrovatelství v gynekologii a porodnictví	22	
		Ošetrovatelství v neurologii	25	
		Ošetrovatelství v psychiatrii	20	
		Ošetrovatelství v geriatrii	25	

		Paliativní péče	25	
		Komunitní péče a praktické lékařství	25	
		Ošetrovatelství ve stomatologii a vybraných oborech	25	
Odborná ošetrovatelská praxe				
OM 15	P	Odborná ošetrovatelská praxe		600
			700	600
Celkem minimálně 1 300 hodin				

Vysvětlivky: OM – odborný modul, P – povinný, AZ – akreditované zařízení

3.1 Učební osnovy odborných modulů-povinných

3.1.1 Učební osnova odborného modulu 1

Odborný modul – OM 1	Odborná latinská terminologie	
Rozsah modulu	15 hodin	
Anotace modulu	Modul je koncipován jako teoretický předmět, který poskytuje účastníkům kurzu základní znalosti v oblasti latinské a řecké terminologie a gramatiky. Klade důraz na získání jasného odborného zdravotnického projevu. Zvládnutí základní slovní zásoby je předpokladem pro ostatní preklinické a klinické obory, které vyžadují přesnost slovního vyjádření.	
Cíl modulu	Cílem modulu je získání základních znalostí v oblasti latinské a řecké gramatiky a terminologie.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Odborná terminologie	Terminologie zaměřená na anatomii, fyziologii, patologii a patofyziologii. Terminologie chorob a úrazů. Farmakologická terminologie.	3
Řecká substantiva	Substantiva I – III. deklinace.	3
Adjektiva	Adjektiva I – III. deklinace.	3
Číslovky	Základní číslovky, řadové číslovky, násobné číslovky, příslovce násobná.	2
Slovotvorba	Tvoření slov – odvozování a skládání z komponent latinských i řeckých, latinské a řecké prefixy a sufixy. Principy tvoření složených slov.	4
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 1 znát: <ul style="list-style-type: none"> základní odborné termíny lékařských oborů, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • základní strukturu gramatiky latinského a řeckého textu, • principy tvoření řeckých a latinských slov, základní a odbornou slovní zásobu. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatnit získané znalosti z odborné latinské a řecké terminologie a gramatiky ve studiu navazujících odborných modulů, • aplikovat znalosti odborné terminologie k odborné komunikaci, • používat nejdůležitější znalosti z odborné latinské a řecké terminologie a gramatiky k orientaci ve zdravotnické dokumentaci a k jejímu pochopení.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.

3.1.2 Učební osnova odborného modulu 2

Odborný modul – OM 2	Somatologie	
Rozsah modulu	25 hodin	
Anotace modulu	Modul je koncipován jako teoretický předmět, který seznamuje účastníky kurzu s terminologií anatomických struktur a orgánových systémů lidského těla, na kterou navazuje fyziologie jednotlivých orgánových systémů a organismu jako celku.	
Cíl modulu	Cílem modulu je získání vybraných poznatků o stavbě a funkcích lidského těla a základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Funkční morfologie tkání	Buňka, dělení buňky. Tkáně, typy tkání, regenerační schopnost tkání. Vnitřní a vnější prostředí organismu.	1
Pohybová soustava	Stavba kostí, spojení kostí, růst a vývoj kostí. Kostra hlavy, trupu, končetin. Stavba a druhy svalové tkáně, funkce kosterních svalů. Svaly hlavy a krku, hrudníku, břicha a zad a končetin.	2
Krev	Funkce a složení krve (krevní elementy, plazma), krevní skupiny. Hemostáza. Imunita.	2
Oběhová soustava	Tvar a stavba srdce. Činnost srdce. Stavba a funkce cév. Tepenný a žilní systém. Mízní systém, funkce a transport mízy, slezina.	3

Dýchací soustava	Stavba dýchacího systému (horní cesty dýchací, dolní cesty dýchací, plíce). Funkce dýchacího systému (mechanika dýchání, dechový objem). Řízení dýchání.	3
Trávicí soustava	Stavba a funkce trávicí trubice, části trávicí trubice, parenchymatózní orgány (játra, slinivka břišní). Trávení, metabolismus látek a energií, složení potravy.	3
Vylučovací soustava	Stavba a funkce ledvin. Tvorba moči, řízení činnosti ledvin. Vývodné cesty močové.	2
Pohlavní soustava	Reprodukční systém muže (stavba a funkce). Reprodukční systém ženy (stavba a funkce), těhotenství a porod.	1
Kožní soustava	Stavba a funkce kůže, přídatné kožní orgány (vlasy, chlupy, nehty a kožní žlázy).	1
Látkové řízení organismu	Přehled hormonů a žláz s vnitřní sekrecí (stavba, funkce), princip řízení a regulace v organismu.	2
Nervová soustava	Stavba a funkce nervového systému (obecné základy činnosti nervové soustavy, centrální nervový systém, periferní nervový systém).	3
Smyslová soustava	Přehled smyslových orgánů, jejich popis a funkce (zrakové ústrojí, ústrojí sluchové, ústrojí chuťové, ústrojí čichové, receptory kůže), jejich význam pro organismus.	2
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 2 znát: <ul style="list-style-type: none"> základní anatomickou terminologii, základní poznatky o stavbě a funkcích lidského těla, včetně jeho struktur, funkcí buňky, orgánů a orgánových systémů. Absolvent/ka bude připraven/a na tyto činnosti: <ul style="list-style-type: none"> aplikovat nejdůležitější znalosti o stavbě a funkcích lidského těla v hlavních klinických disciplínách a v ošetrovatelské péči. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.3 Učební osnova odborného modulu 3

Odborný modul – OM 3	Základy patologie a patofyziologie
Rozsah modulu	28 hodin
Anotace modulu	Modul je koncipován jako teoretický předmět, který seznamuje účastníky kurzu s jednotlivými chorobami z hlediska příčin, zániku organismu a regresivních změn. Dále poskytuje znalosti v problematice

	zánětů, nádorů a dalších patologických jevů v souvislosti s jednotlivými orgánovými systémy.	
Cíl modulu	Cílem modulu je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky o stavbě a funkci buněk, tkání a orgánů postižených chorobnými změnami.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Nemoc a její příčiny	Zevní příčiny nemoci (fyzikální, chemické, poškození elektrickým proudem, poruchy výživy, biologické příčiny). Vnitřní příčiny nemoci (genetické příčiny, imunita).	1
Regresivní a metabolické změny	Nekróza, gangréna, atrofie, dystrofie, kalcifikace. Tvorba kamenů. Pigmenty.	1
Zánět	Příčiny zánětu, místní a celkové příznaky zánětu. Dělení zánětů podle charakteru zánětlivých projevů. Specifické a nespecifické záněty.	1
Progresivní změny	Regenerace, reparace. Transplantace. Hypertrofie a hyperplazie. Metaplazie.	1
Patologie kostí a kloubů	Osteoporóza. Záněty a nádory kostí. Onemocnění kloubů.	2
Poruchy oběhu krve a mízy	Ischémie, infarkt. Hemoragie, krvácivost, Trombóza, embolie. Otok.	2
Patologie srdce a cév	Vrozené vady. Selhání srdce. Arytmie. Nemoci perikardu, myokardu, endokardu. Nemoci cév, hypertenze, hypotenze, ateroskleróza.	3
Patologie dýchacího ústrojí	Nemoci horních cest dýchacích. Nemoci dolních cest dýchacích. Změny vzdušnosti plic. Záněty a nádory plic.	2
Patologie trávicího ústrojí	Nemoci dutiny ústní, jícnu, žaludku, tenkého a tlustého střeva. Nemoci pobřišnice. Nemoci jater, žlučníku a žlučových cest, slinivky břišní.	3
Patologie močového ústrojí	Selhání ledvin. Zánětlivá a nádorová onemocnění ledvin a močových cest. Ledvinové kameny.	2
Patologie pohlavního ústrojí	Nemoci zevních reprodukčních orgánů ženy a muže. Nemoci vnitřních reprodukčních orgánů ženy a muže. Patologie prsu. Patologie těhotenství.	2
Patologie kůže	Akutní a chronické zánětlivé dermatózy. Nádory kůže.	1
Patologie hormonálního systému	Poruchy hypofýzy, štítné žlázy, příštítných tělísek, nadledvin, slinivky břišní, nemoci ovaria a varlat.	2

Poruchy acidobazické regulace	Základy acidobazické rovnováhy. Poruchy metabolismu vody a minerálů. Metabolická acidóza a alkalóza. Respirační acidóza a alkalóza.	3
Patologie nervového systému	Poruchy krevního oběhu centrálního nervového systému (CNS), ischemie, krvácení. Záněty a nádory CNS. Degenerativní a demyelinizační onemocnění.	2
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 3 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybrané poznatky o stavbě a funkci buněk, tkání a orgánů postižených chorobnými změnami, • podstatu nemoci jako nezbytný předpoklad pro léčbu onemocnění. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikovat nejdůležitější znalosti z patologie a patologické fyziologie v hlavních klinických disciplínách a v ošetrovatelské péči. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.4 Učební osnova odborného modulu 4

Odborný modul – OM 4	Základy veřejného zdravotnictví a výchova ke zdraví	
Rozsah modulu	18 hodin	
Anotace modulu	Modul seznamuje účastníky kurzu s problematikou strategie a politiky péče o zdraví obyvatelstva. Dále umožňuje náhled na zdravotní stav obyvatelstva v souvislosti s vlivem způsobu života a současným stavem životního prostředí v České republice (ČR). Předmět má především teoretický i aplikační charakter.	
Cíl modulu	Cílem modulu je poskytnout účastníkům kurzu vybrané poznatky z ochrany a podpory veřejného zdraví, na základě kterých budou schopni pochopit problematiku týkající se strategie péče o zdraví.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Zdraví a nemoc	Zdraví a nemoc, vnitřní a vnější determinanty zdraví. Životní podmínky v ČR, životní podmínky a zdraví. Stav zdraví občanů ČR. Zdravotní politika a ochrana veřejného zdraví. Preventivní péče. Význam Světové zdravotnické organizace (WHO), programy na podporu zdraví.	8
Zdravý způsob života	Biorytmus člověka. Význam pohybu, osobní návyky. Zdravá výživa a stravovací návyky, poruchy příjmu potravy. Duševní zdraví.	6

Systém zdravotních služeb	Systém poskytování zdravotních služeb, garance státu a společnosti za zdravotnické služby. Postavení osob v systému léčebně-preventivní péče a jeho práva. Všeobecné zdravotní pojištění, zdravotní pojišťovny, ekonomika zdravotnictví. Přehled typů poskytovatelů zdravotních služeb a specifikace jejich služeb. Pracovníci ve zdravotnictví a systém jejich vzdělávání.	4
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 4 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybrané poznatky o posilování zdraví, upevňování a prevenci vzniku a šíření onemocnění, • vztah mezi zdravím člověka a životním prostředím, • význam zdravého životního stylu pro své osobní zdraví i zdraví populace • organizaci poskytování zdravotních služeb, • práva a povinnosti vyplývající ze zdravotního pojištění. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívat získané vědomosti a dovednosti v pracovním i osobním životě a v rámci celoživotního vzdělávání. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.5 Učební osnova odborného modulu 5

Odborný modul – OM 5	Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena, BOZP, radiační ochrana	
Rozsah modulu	25 hodin	
Anotace modulu	Modul poskytuje vybrané poznatky z oborů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, o šíření nákaz a hygienicko-epidemiologických aspektech. Definuje infekce, epidemie včetně infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče a jejich předcházení. Účastníci kurzu se dále seznámí se zásadami bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti. Obsahem modulu je rovněž problematika radiační ochrany.	
Cíl modulu	Cílem modulu je pochopit příčiny onemocnění, působení mikroorganismů na zdraví člověka, osvojit si základní hygienické zásady a předpisy uplatňované v zařízeních poskytujících zdravotní služby a v zařízeních sociální péče, které úzce souvisí s výkonem povolání praktické sestry.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin

Úvod do studia	Základní pojmy: mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena a jejich vzájemné vztahy.	1
Mikrobiologie	Mikrobiom zdravého člověka. Bakteriologie, virologie, parazitologie, mykologie. Patogenita mikroorganismů. Základy diagnostiky a léčby infekčních onemocnění, rezistence mikroorganismů.	4
Imunologie	Imunita, složky imunitního systému a jejich funkce, druhy imunity, poruchy imunity.	3
Epidemiologie	Infekční proces onemocnění. Prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření. Očkování. Přehled infekčních onemocnění podle původce nákazy a cesty přenosu. Infekce spojené s poskytováním zdravotní péče (nozokomiální nákazy).	5
Hygiena	Význam hygieny. Úloha hygieny v primární a sekundární prevenci. Úkoly orgánů hygienické služby. Hygiena všeobecná a komunální. Hygiena výživy.	5
Základy radiační ochrany	Ionizující záření; jeho základní druhy a vlastnosti, nepříznivé účinky. Radiační zátěž obyvatel. Způsoby ochrany před ionizujícím zářením, ochranné pomůcky.	2
Hygiena a bezpečnost práce v zařízeních poskytujících zdravotní služby a v zařízeních sociální péče	Zásady hygieny provozu zdravotnických zařízení. Bezpečnost a ochrana zdraví pacientů. Ochrana a bezpečnost zdraví pracovníků zdravotnických zařízení, zdravotní rizika související s výkonem povolání.	5
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 5 znát: <ul style="list-style-type: none"> • příčiny a způsob přenosu infekčních onemocnění, • základní principy boje proti přenosným nemocem, • obranu lidského organismu proti infekcím, • činnost hygienických orgánů, • hygienicko-epidemiologický režim v práci praktické sestry, • způsoby ochrany před ionizujícím zářením. • zásady ochrany a bezpečnosti zdraví v práci praktické sestry. Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti: <ul style="list-style-type: none"> • aplikovat nejdůležitější znalosti z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny v hlavních klinických disciplínách a v ošetrovatelské péči. 	

Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.
-------------------------------	---

3.1.6 Učební osnova odborného modulu 6

Odborný modul – OM 6	Klinická propedeutika	
Rozsah modulu	41 hodin	
Anotace modulu	Modul seznamuje účastníky kurzu s metodami fyzikálního vyšetření a umožňuje orientaci ve vybraných diagnostických a vyšetřovacích metodách v klinických oborech. Nedílnou součástí modulu je i obecná a speciální farmakologie.	
Cíl modulu	Cílem modulu je poskytnout účastníkům kurzu ucelené informace o symptomatologii systémových onemocnění a diagnostických a vyšetřovacích metodách. Nedílným cílem je znalost základních léčivých přípravků, jejich forem, způsobu aplikace, nežádoucích účinků a kontraindikací u vybraných lékových skupin.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Anamnéza a základní fyzikální vyšetření pacienta	Druhy anamnézy (osobní, rodinná, farmakologická, pracovní, sociální, gynekologická). Objektivní a subjektivní příznaky nemoci. Fyzikální vyšetření (pohled, poklep, poslech, pohmat, per rektum). Základní fyzikální vyšetření jednotlivých částí těla.	10
Fyziologické funkce	Dýchání, krevní oběh, vědomí.	6
Vyšetřovací metody	Laboratorní vyšetřovací metody (biochemické, hematologické, mikrobiologické, serologické, genetické vyšetření). Zobrazovací vyšetřovací metody (rentgenové vyšetření (RTG), počítačová tomografie (CT), magnetická rezonance (MR), vyšetření ultrazvukem (UZ), radionuklidové vyšetření, angiografie). Ochrana před ionizujícím zářením. Elektrografické vyšetřovací metody (elektrokardiografie (EKG), elektroencefalografie (EEG), elektromyografie (EMG)). Funkční vyšetřovací metody. Endoskopické vyšetřovací metody. Punkce a biopsie.	10
Obecná farmakologie	Rozdělení farmakologie. Farmakokinetické děje. Označení a názvy léčivých přípravků. Lékové formy, účinky léčivých přípravků a způsoby jejich aplikace.	3

	Objednání a zacházení s léčivými přípravky včetně léčivých přípravků obsahující návykové látky (objednání, příjem, používání, evidence, kontrola uchovávání atd.).	
Speciální farmakologie	Léčiva ovlivňující kardiovaskulární systém; dýchací systém; trávicí systém; hemostázu a trombózu; bolest a zánět; centrální nervový systém. Antidiabetika, antibiotika, antivirotika, chemoterapeutika, kortikoidy, antihistaminika.	12
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 6 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odborné termíny spojené s posouzením zdravotního stavu, • princip a postupy fyzikálního vyšetření, • hodnoty fyziologických funkcí, • druhy, podstatu a zásady provádění vybraných vyšetřovacích metod, • prostředky zabezpečení ochrany lidského organismu před zářením. • jednotlivé skupiny léčivých přípravků a jejich zástupce, • účinky a způsoby podávání základních lékových skupin, • indikace, kontraindikace a nežádoucí účinky vybraných léčivých přípravků. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • změřit a zhodnotit stav fyziologických funkcí, • identifikovat život ohrožující příznaky a stavy, • používat znalosti z farmakologie v hlavních klinických disciplínách a v ošetrovatelské péči. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.7 Učební osnova odborného modulu 7

Odborný modul – OM 7	Biochemie, hematologie a transfúzní lékařství
Rozsah modulu	20 hodin
Anotace modulu	Modul seznamuje účastníky kurzu se základními poznatky z oblasti biochemie, hematologie a transfúzního lékařství, kde se zaměřuje převážně na metody a techniky odběru biologického materiálu, jeho označování, uchovávání a na další manipulaci s ním. Dále poskytuje znalosti v oblasti výroby užití transfúzních přípravků.
Cíl modulu	Cílem modulu je poskytnout účastníkům kurzu komplexní poznatky týkající se biologického materiálu a zásad manipulace s ním.

Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Odběry biologického materiálu	Druhy biologického materiálu, obecné zásady správného odběru biologického materiálu, faktory ovlivňující vyšetření biologického materiálu. Techniky odběru, označování, uchovávání a manipulace s biologickým materiálem.	4
Biochemická vyšetření	Odběry krve, moče, stolice a ostatního biologického materiálu. Druhy vyšetření, technika odběru, fyziologické hodnoty.	4
Hematologická vyšetření	Odběry krve. Druhy vyšetření, technika odběru, fyziologické hodnoty.	4
Bakteriologická, toxikologická, genetická a další vyšetření	Odběry krve, moče, stolice a ostatního biologického materiálu. Druhy vyšetření, technika odběru, fyziologické hodnoty.	4
Transfuzní přípravky a krevní deriváty	Druhy, značení transfuzních přípravků, krevních derivátů a jejich indikace. Postup objednání a podání transfuze. Posttransfuzní reakce, jejich prevence a léčba. Dárcovství a zpracování krve.	4
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 7 znát: <ul style="list-style-type: none"> • zásady, metody a techniky odběru biologického materiálu na biochemické, hematologické, bakteriologické, genetické a další vyšetření, • fyziologické hodnoty základních laboratorních výsledků, • základní transfuzní přípravky, krevní deriváty, indikace pro jejich aplikaci, • problematiku dárcovství a zpracování krve. Absolvent/ka bude připraven/a na tyto činnosti: <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat posttransfuzní reakce. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.8 Učební osnova odborného modulu 8

Odborný modul – OM 8	Psychologie a komunikace
Rozsah modulu	53 hodin
Anotace modulu	Modul je koncipován jako blok teoreticko-praktických předmětů. Obsahuje informace z oblasti obecné, vývojové a zdravotnické psychologie a dále se zaměřuje na zásady správné komunikace ve zdravotnictví. Součástí modulu jsou nácviky komunikace, které naučí účastníka

	prakticky aplikovat poznatky v kontaktu s pacienty, dalšími členy zdravotnického týmu i v osobním životě.	
Cíl modulu	Cílem modulu je poskytnout účastníkům kurzu poznatky z oboru psychologie a komunikace na základě kterých budou schopni správně komunikovat s pacienty a jejich blízkými s ohledem na jejich vývojové stádium a zdravotní stav.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod do psychologie	Psychologie: předmět, úloha a obory psychologie.	2
Psychické stavy, procesy a vlastnosti	Vnímání, pozornost, paměť a učení. Myšlení a řeč. Představitivost a fantazie. Emoce a vůle. Změny psychických procesů a stavů v nemoci.	4
Psychologie osobnosti	Vývoj, struktura, rysy a vlastnosti osobnosti. Typologie osobnosti, temperament a jeho typy, charakter, vlohy a schopnosti. Motivace, potřeby, zájmy a postoje.	4
Vývoj psychiky jedince	Charakteristika ontogenetického vývoje psychiky a jednotlivých vývojových stádií. Základní psychické potřeby a jejich uspokojování.	4
Základy sociální psychologie	Socializace osobnosti, sociální učení, vnímání, interakce. Sociální skupiny. Sociální chování, patologické projevy chování, poruchy socializace osobnosti. Multikulturní společnost.	3
Psychologie nemocných	Subjektivní prožívání nemoci. Bolest, strach, úzkost v nemoci. Adaptivní a neadaptivní reakce na nemoc. Psychosomatická onemocnění. Psychosociální problematika nemoci; typy situací (svízelné, zátěžové); konflikt, frustrace, deprivace, stres, neadaptivní chování; člověk a akutní stavy; vitální ohrožení; chronická onemocnění; vliv bolesti, strachu, nejistoty a strádání.	5
Psychologie nemocných – specifika psychologického přístupu v péči o pacienty	Zvláštnosti přístupu k pacientům s mentálními a tělesnými defekty, zvláštnosti přístupu k pacientům se smyslovými defekty. Psychologická problematika umírání a smrti.	5
Komunikace a jednání s lidmi	Sociální komunikace, typy komunikace a ovlivnění komunikace (neverbální a verbální složky), komunikační možnosti, etika komunikace, metody a postupy v komunikaci při řešení konfliktů. Zvláštnosti komunikace s dítětem, s rodinnými příslušníky, se seniory, s osobami se zdravotním postižením včetně osob s poruchami autistického	4

	spektra, komunikace s agresivním pacientem aj., transkulturní komunikace.	
	Praktické nácviky: nácviky komunikace (řešení modelových situací).	6
Specifické komunikační dovednosti	Vedení rozhovoru za účelem získání informací pro ošetřovatelskou anamnézu. Asertivní techniky a jejich užití v komunikaci s pacientem. Řešení konfliktních situací: komunikace s osobami s psychickými obtížemi – komunikace s vážně psychiatricky nemocným pacientem– komunikace s pacientem se změnami intelektu – komunikace s pacientem se závažným onemocněním – komunikace s pacientem v obtížné sociální situaci	4
	Praktické nácviky: nácviky komunikace (řešení modelových situací).	5
Psychologie a duševní hygiena v práci zdravotnického pracovníka	Chování a postoje zdravotnických pracovníků, pojem profesionální chování. Interpersonální vztahy a další faktory ovlivňující praktický výkon. Profesionální adaptace, deformace, syndrom vyhoření a jeho prevence. Sebereflexe, sebepojetí; sebeovládání a způsoby jeho zdokonalování; sebeprosazování – asertivní chování; kompenzační možnosti.	3
	Praktické nácviky: nácviky a trénink empatického a asertivního chování v modelových situacích; relaxační nácviky, autogenní trénink.	4
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 8 znát: <ul style="list-style-type: none"> • základní psychologické pojmy, • základní psychické procesy, stavy a vlastnosti, • strukturu, vlastnosti a typy osobnosti, temperament, • specifika chování pacienta z hlediska vývojové psychologie, • podstatu psychosomatických onemocnění, • náročné životní situace a jejich zvládnání, • možnosti individuálního přístupu k pacientům s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností, • typy komunikace a ovlivnění komunikace, metody a postupy v komunikaci při řešení konfliktů, 	

	<ul style="list-style-type: none"> základní prvky duševní hygieny. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikovat se členy zdravotnického týmu, komunikovat s pacienty a s jejich blízkými s ohledem na jejich kulturu a vývojové období, respektovat specifika chování pacienta, komunikovat s osobami se zdravotním postižením včetně osob s poruchami autistického spektra, s osobou s projevy agrese.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – praktická zkouška a kolokvium.

3.1.9 Učební osnova odborného modulu 9

Odborný modul – OM 9	Zdravotnické právo a etika ve zdravotnictví	
Rozsah modulu	15 hodin	
Anotace modulu	Modul se zabývá právními předpisy, které upravují systém poskytování zdravotních služeb a principy etického přístupu.	
Cíl modulu	Cílem předmětu je poskytnout studujícím ucelené informace o právech a povinnostech zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Právní problematika ve zdravotnictví	Vybrané právní předpisy z oblasti občanského, trestního a pracovního práva ve vztahu k poskytování zdravotní péče a související právní předpisy. Práva a povinnosti pacientů a zdravotníků. Vedení zdravotnické dokumentace (vyhláška č. 98/2012 Sb., vyhláška o zdravotnické dokumentaci – dále jen vyhláška č. 98/2012 Sb.), ochrana osobních údajů, problematika informovaného souhlasu, používání zdravotnických prostředků, zacházení s léčivými přípravky. Odpovědnost za škodu při poskytování zdravotních služeb.	10
Etika zdravotnického pracovníka	Vymezení etiky ve zdravotnické profesi, etické principy v chování k pacientům, etika chování k pacientům v bezvědomí, k bezmocným, nesoběstačným, umírajícím, etika chování k pacientům z jiného etnika. Etické kodexy, práva pacientů. Etický kodex nelékařského zdravotnického pracovníka.	5
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 9 znát:	

	<ul style="list-style-type: none"> • základní pracovněprávní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností praktické sestry v příslušné oblasti, kde vykonává své povolání, • legislativu vztahující se k poskytování zdravotních služeb (zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování), • legislativu vztahující se k výkonu povolání (zákon č. 96/2004 Sb., vyhláška č. 55/2011 Sb.) • práva a povinnosti pacientů, • práva a povinnosti zdravotníků, • zdravotnickou dokumentaci (vyhláška č. 98/2012 Sb.), • problematiku informovaného souhlasu, • etické principy chování k pacientům, k pacientům jiného etnika, etické kodexy. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívat získané vědomosti a dovednosti v pracovním i osobním životě a v rámci celoživotního vzdělávání, • sledovat odborné informace v oblasti činností, které je způsobilý vykonávat a umět s nimi efektivně pracovat, • dodržovat pracovněprávní předpisy a požadavky na výkon pracovních činností praktické sestry v příslušné oblasti, kde vykonává své povolání, • dodržovat požadavky na ochranu informací včetně práce se zdravotnickou dokumentací a informačním systémem, • uplatňovat etické principy v chování k pacientům.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.

3.1.10 Učební osnova odborného modulu 10

Odborný modul – OM 10	Teorie ošetřovatelství a potřeby člověka	
Rozsah modulu	35 hodin	
Anotace modulu	Modul se zabývá historickým vývojem ošetřovatelství v ČR, s vybranými teoretickými modely a ošetřovatelskou péčí v souvislosti s individuálními potřebami člověka, rodiny a komunity.	
Cíl modulu	Cílem předmětu je poskytnout studujícím poznatky, na základě kterých budou schopni uspokojovat potřeby pacienta.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin

Ošetřovatelství	Charakteristika oboru a základní rysy moderního ošetřovatelství s ohledem na multikulturní ošetřovatelství, ošetřovatelství jako obor. Vybrané ošetřovatelské modely. Ošetřovatelský proces.	10
Kvalita ošetřovatelské péče	Principy ošetřovatelského managementu. Indikátory kvality ošetřovatelské péče a jejich sledování. Standardy ošetřovatelské péče, správné vedení zdravotnické dokumentace.	7
Potřeby pacientů	Základní lidské potřeby, uspokojování potřeb, faktory ovlivňující uspokojování potřeb. Potřeby pacientů a jejich uspokojování.	12
Osobnost praktické sestry a její postavení v systému zdravotnictví	Osobnost a role sestry. Kompetence a náplň práce praktické sestry. Ošetřovatelský tým. Spolupráce sester a ostatních zdravotnických pracovníků. Vývoj vzdělávání zdravotnických pracovníků. Profesní organizace sester.	6
Výsledky vzdělávání	Absolvent/ka bude po absolvování OM 10 znát: <ul style="list-style-type: none"> • funkci ošetřovatelství ve společnosti i současné trendy vývoje oboru, • princip a fáze ošetřovatelského procesu, • principy ošetřovatelského managementu, včetně kvality ošetřovatelské péče, • základní lidské potřeby a neuspokojené potřeby a ovládat možnosti jejich uspokojování při změně zdravotního stavu, • kompetence praktické sestry a její roli v ošetřovatelském týmu. Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat holistické pojetí člověka v ošetřovatelství. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.	

3.1.11 Učební osnova odborného modulu 11

Odborný modul – OM 11	Rehabilitační ošetřovatelství
Rozsah modulu	29 hodin (teoretická výuka 12 hodin + praktické nácviky 17 hodin)
Anotace modulu	Modul je koncipován jako blok teoreticko-praktických předmětů. Rozšiřuje účastníkům kurzu znalosti z oblasti fyzioterapie, která je nezbytnou součástí podpory zdraví a prevence vzniku komplikací. V praktické části se účastníci učí základní prvky rehabilitačního ošetřování a bazální stimulace.
Cíl modulu	Cílem předmětu je poskytnout účastníkům kurzu ucelené informace o prevenci vzniku imobilizačního syndromu.

Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Rehabilitační ošetřovatelství	Význam rehabilitačního ošetřování. Pasivní a aktivní rehabilitační ošetřování. Prevence imobilizačního syndromu. Fyzikální terapie. Užití tepla a chladu v ošetřovatelské péči.	8
	Praktické nácviky základních prvků rehabilitačního ošetřování.	12
Bazální stimulace	Principy, základní prvky, využití bazální stimulace dle aktuálního stavu pacienta, využití bazální stimulace s ohledem na vývojové stádium pacienta.	4
	Praktické nácviky základních prvků bazální stimulace.	5
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 11 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní metody rehabilitace a jejich využití, • zásady správného polohování pacienta, • prevenci vzniku imobilizačního syndromu, • základní prvky bazální stimulace a způsoby jejich využití. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat prvky aktivní a pasivní rehabilitace v ošetřovatelské praxi, • využívat základní prvky bazální stimulace s ohledem na aktuální stav a vývojové stádium pacienta v ošetřovatelské praxi. 	
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – kolokvium a praktická zkouška.	

3.1.12 Učební osnova odborného modulu 12

Odborný modul – OM 12	Ošetřovatelské postupy	
Rozsah modulu	78 hodin (teoretická výuka 34 hodin + praktické nácviky 44 hodin)	
Anotace modulu	Modul je koncipován jako teoreticko-praktický a umožňuje účastníkům kurzu získat znalosti v oblasti techniky výkonů a postupů ošetřovatelských intervencí, které jsou v souladu s kompetencemi praktické sestry.	
Cíl modulu	Cílem modulu je poskytnout účastníkům kurzu komplexní znalosti tak, aby byli schopni prakticky realizovat ošetřovatelské intervence v souladu se svými kompetencemi.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin

Ošetřovací jednotka	<ul style="list-style-type: none"> - typy ošetřovacích jednotek a jejich vybavení, - inventář a spotřební materiál, - provoz a organizace práce na ošetřovací jednotce, - dodržování BOZP, PO. 	1
Pacient a nemocniční prostředí	<ul style="list-style-type: none"> - příjem, překlad, propuštění, - zdravotnická dokumentace, - adaptace pacienta na hospitalizaci. 	2
Vizita	<ul style="list-style-type: none"> - význam, účel a formy vizity, - záznam, povinnosti praktické sestry při vizitě, - etické aspekty vizity. 	1
Péče o pomůcky	<ul style="list-style-type: none"> - dezinfekce, druhy, způsoby, dezinfekční prostředky, - příprava dezinfekčních prostředků, zásady přípravy a použití, - mytí a hygiena rukou, - péče o pomůcky podle druhu materiálu, - sterilizace, druhy, způsoby, - příprava materiálu ke sterilizaci, - manipulace se sterilním materiálem, - pomůcky k jednorázovému použití. 	2
	Praktické nácviky péče o pomůcky	3
Obvazový materiál a obvazová technika	<ul style="list-style-type: none"> - význam obvazové techniky, - zásady a účel obvazové techniky, - dělení obvazového materiálu, - šátkové obvazy, - náplastové obvazy, prakové a prubanové obvazy, - obinadlové obvazy hlavy, - obinadlové obvazy horních končetin, dolních končetin - bandáže dolních končetin. 	2
	Praktické nácviky obvazové techniky.	3

Lůžko a jeho úprava, manipulace s pacientem	<ul style="list-style-type: none"> - typy lůžek pro děti a dospělé, - základní vybavení, pomůcky doplňující lůžko, - pomocná zařízení lůžka, - úprava lůžka bez pacienta, - úprava lůžka s pacientem, - změny poloh, posouvání, přenášení, otáčení pacienta, - zásady polohování, - sed, stoj a chůze s pacientem, - léčebné a vyšetřovací polohy pacienta, - komunikační dovednosti při práci s pacientem. 	2
	Praktické nácviky úpravy lůžka a poloh pacienta. Nácvik sedu stoje a chůze s pacientem.	5
Hygienická péče u dětí a dospělých	<ul style="list-style-type: none"> - význam hygienické péče, hygienické návyky, - péče o dutinu ústní, - ranní a večerní toaleta, - celková koupel pacienta na lůžku, - mytí vlasů, odvšivování, péče o nehty, - mytí znečištěného pacienta, - péče o kůži, - prevence opruzenin, dekubitů, - ošetřování pacienta s dekubity, - zvláštnosti hygienické péče u dětí, - komunikační dovednosti při poskytování hygienické péče. 	4
	Praktické nácviky hygienické péče.	6
Péče o vyprazdňování pacienta	<ul style="list-style-type: none"> - sledování mikce, změny ve vyprazdňování, - sledování defekace, změny ve vyprazdňování, - cévkování (účel, druh cévek), - asistence u cévkování muže a ženy, - péče o močové katetry u pacienta staršího 3 let, - inkontinence moče, pomůcky pro inkontinenci moče, - inkontinence stolice, pomůcky pro inkontinenci stolice, 	2

	<ul style="list-style-type: none"> - péče o inkontinentního pacienta, - očistné klyzma. 	
	Praktické nácviky péče o vyprazdňování pacienta.	4
Výživa pacientů	<ul style="list-style-type: none"> - zásady zdravé výživy, - návyky správného stolování a vybraná kulturní specifika stravování, - dietní systém, - objednávání a dodávání stravy na ošetrovací jednotku, - podávání stravy u dětí a dospělých dle pohybového režimu a stupně sebedpěče, - krmení pacienta sondou (nasogastrická sonda (NGS), perkutánní endoskopická gastrostomie (PEG), perkutánní endoskopická jejunostomie (PEJ), sipping,) - výživa u dětí, příprava kojenecké stravy, krmení kojence, - komunikace při podání stravy. 	2
	Praktické nácviky podání stravy pacientům.	2
Sledování fyziologických funkcí	<ul style="list-style-type: none"> - měření hmotnosti a výšky, výpočet Body Mass Indexu (BMI), měření obvodů, - měření fyziologických funkcí – tělesné teploty, pulsu, dechu, krevního tlaku, záznam hodnot do zdravotnické dokumentace, - hodnocení stavu vědomí, - péče o spánek a odpočinek. 	2
	Praktické nácviky sledování fyziologických funkcí.	4
Péče o pacienta s bolestí	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika a význam bolesti, - typy bolesti, - faktory ovlivňující vnímání bolesti, - kulturní specifika prožívání bolesti, - aktivní ošetrovatelská péče při mírnění bolesti a její prevence. 	3

Podávání a aplikace léčivých přípravků	<ul style="list-style-type: none"> - perorální podávání léčivých přípravků, - místní aplikace léčivých přípravků (do oka, ucha, nosu, na kůži, per rectum), - aplikace léčivých přípravků do dýchacích cest, inhalace, aplikace kyslíku, oxygenoterapie, - aplikace léčivých přípravků formou injekcí, - příprava léčivých přípravků k aplikaci, zásady, komunikace, dokumentace, - aplikace léčivých přípravků do kůže, podkoží, svalu, - asistence při aplikaci intravenózním podání léčivých přípravků, - problematika injekcí u dětí, - infuzní terapie – účel, druhy infuzních roztoků, - příprava a asistence při podávání infuzí, komplikace, dokumentace, - asistence při podávání transfuzních přípravků a krevních derivátů, povinnosti praktické sestry při přípravě transfuze. 	6
	Praktické nácviky podávání a aplikace léčivých přípravků.	8
Odběr biologického materiálu	<ul style="list-style-type: none"> - zásady při odběru biologického materiálu, - odběry sputa, zvratků, zbytků potravy, - odběry moči a stolice, - odběry kapilární a žilní krve, - zvláštnosti odběrů u dětí, - odběr žaludečního a duodenálního obsahu, - výplach žaludku, - výtěry a stěry. 	3
	Praktické nácviky odběru biologického materiálu.	5
Asistence při převazech	<ul style="list-style-type: none"> - základní chirurgické nástroje, šicí materiál, - druhy drénů, drenáží, - vybavení převazového vozíku, příprava sterilního stolku, - asistence při převazu aseptické rány a septické rány, 	2

	<ul style="list-style-type: none"> - ošetřování chronických ran, - ošetřování stomie, - druhy punkcí, asistence při punkci. 	
	Praktické nácviky péče o rány a stomie.	4
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 12 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady práce na ošetřovací jednotce, • zásady dodržování hygienických norem a zásady BOZP a PO při práci praktické sestry, • úkoly praktické sestry vycházející z jejich kompetencí při příjmu, překlada, propuštění pacienta, • pojmy hospitalizace, adaptace, maladaptace, hospitalismus, • možnosti prevence hospitalismu, • účel vizity a povinnosti praktické sestry při vizitě včetně etických aspektů, • základní pomůcky, nástroje a zásady manipulace s nimi, • zdravotnické prostředky a zásady manipulace s nimi, • význam, účel a druhy obvazového materiálu, včetně zásad pro práci s obvazy a jejich použití, • zásady péče o lůžko pacienta, • zásady polohování a změny poloh pacienta, • zásady provádění komplexní hygienické péče u pacienta, • zásady péče o kůži, prevence a ošetřování dekubitů, • zásady péče o vyprazdňování, • zásady podávání stravy, • zásady sledování fyziologických funkcí, • zásady péče o pacienta s bolestí, • zásady podávání a aplikace léčivých přípravků, • zásady odběru biologického materiálu, • zásady asistence při převazech. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytovat zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy v rámci zdravotnického týmu, • podílet se na příjmu, překlada a propuštění pacienta, • podílet se na prevenci hospitalismu, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • asistovat u lékařské vizity, • připravit a použít dezinfekční roztoky, • připravit pomůcky ke sterilizaci, • provádět bandáž a přiložení jednotlivých typů obvazů, • provádět komplexní hygienickou péči u pacientů/, včetně prevence proleženin a úpravy lůžka, • pečovat o vyprazdňování pacienta, • rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, • dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, • sledovat fyziologické funkce za použití zdravotnických prostředků, včetně záznamu do dokumentace, • používat analogickou vizuální škálu k objektivizaci bolesti, včetně záznamu do dokumentace, • připravit a podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak mimo formy nitrožilní injekce, infuze nebo aplikace do epidurálních katetrů, • asistovat při aplikaci intravenózním podání léčivých přípravků, • asistovat při kanylaci periferních žil, • zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, • odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál, • provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, • provádět ošetřování stomií.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – kolokvium a praktická zkouška.

3.1.13 Učební osnova odborného modulu 13

Odborný modul – OM 13	První pomoc
Rozsah modulu	29 hodin (teoretická výuka 18 hodin + praktické nácviky 11 hodin)
Anotace modulu	Obsahem modulu jsou vědomosti, znalosti a praktické dovednosti při poskytování první pomoci, řešení stavů hrozícího nebo náhle vzniklého selhání základních životních funkcí, týmové spolupráci, znalost povinného vybavení, znalost aktivace resuscitačních týmů ZZ a spolupráce s nimi. Předmět má teoreticko-praktický i dovednostní charakter s důrazem na praktické nácviky, poskytování předlékařské první pomoci a zásad bezpečného chování v situaci obecného ohrožení.
Cíl modulu	Cílem modulu je vytváření vědomostí a znalostí o první pomoci, fungování jednotného záchranného systému, potřeba pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích. Cíl vyplývá z povinnosti zdravotnického pracovníka poskytnout neprodleně první pomoc.

Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Úvod do předmětu	Definice základních pojmů (nejisté a jisté známky smrti, klinická a biologická smrt, resuscitace), význam, dělení první pomoci (PP), integrovaný záchranný systém (IZS), jeho základní složky, kompetence, způsoby aktivace IZS a komunikace s jednotlivými složkami, vlastnosti zachránce.	1
První pomoc při mimořádných událostech	Obecné zásady pro případ ohrožení, varovné signály, pohotovostní zavazadlo (obsah), evakuace, problematika davové psychózy a agresivního chování. Nezbytná opatření při havárii s únikem chemických a radioaktivních látek, při živelních pohromách a smogové situaci. Ochrana člověka při mimořádných událostech, protiepidemická opatření. Příruční lékárna (vybavení), základní vybavení v domácnosti, na pracovišti, autolékárnička.	1
Polohování a transport zraněných	Pravidla a způsoby vyprošťování raněných, základní polohy při vyšetřování a ošetřování raněných, zásady odsunu raněných, techniky odsunu a přenášení raněných jednou nebo více osobami – nácvik modelových situací. Orientační vyšetření raněného (zhodnocení stavu vědomí, zhodnocení krevního oběhu a dýchání, orientační vyšetření zornic, hlavy, krku, hrudníku, horních končetin, břicha, pánve, dolních končetin, páteře).	1
	Praktická cvičení	1
Neodkladná resuscitace	Dělení neodkladné resuscitace (NR). Kardiopulmonální resuscitace u dítěte a dospělého (KPR). Ukončení KPR. Použití Automatizovaného Externího Defibrilátoru (ADE), samorozpínacího vaku a dalších pomůcek. Porucha průchodnosti dýchacích cest (dítě, dospělý), zástava dýchání (dítě, dospělý), zástava krevního oběhu (dítě, dospělý). Gordonův a Heimlichův manévr. Etické aspekty neodkladné resuscitace, pomůcky k osobní ochraně (resuscitační rouška, dýchací maska s náustkem), urgentní zajištění dýchacích cest (koniopunkce, koniotomie, tracheotomie).	3
	Praktické nácviky základní neodkladné resuscitace s využitím simulátorů. Nácviky v týmu.	4
Rozšířená neodkladná resuscitace	Monitoring fyziologických funkcí, pomůcky k rozšířené resuscitaci (nosní vzduchovod, ústní vzduchovod, laryngoskop, endotracheální kanyla, combiroura, laryngeální maska, tracheotomická	3

	kanyla, kardiopumpa), KPR v nemocnici, manipulace s ambuvakem, se samorozpínacím vakem, manipulace s defibrilátorem, intraoseální přístup, základy umělé plicní ventilace a analgosedace.	
	Praktická cvičení	2
Bezvědomí	Stav vědomí, poruchy vědomí – dělení, příčiny, příznaky. Vyšetření stavu vědomí – hodnocení Glaskow coma scale (GCS), sledování stavu. Poloha v bezvědomí, transport raněného v bezvědomí. Kolapsové stavy – první pomoc.	1
Krvácení	Druhy krvácení. Jednotný postup při poskytování první pomoci u zevního krvácení, rozpoznání a poskytnutí první pomoci při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů. Druhy ran (řezná, sečná, střelná, tržná, zhmožděná, exkoriace) – zásady ošetřování jednotlivých typů ran, pomůcky. Poranění zvířetem, pokousání, bodnutí hmyzem, kousnutí klíštětem, uštknutí jedovatým hadem. Cizí tělesa v ranách, tělních otvorech.	1
	Praktická cvičení	2
Šok, křečové stavy	Druhy, příčiny a příznaky šoku a následné změny v organismu, první pomoc u šokových stavů (tepelný komfort), preventivní protišoková opatření, nácvik modelových situací. Křeče – příčiny a příznaky, epileptické křeče, febrilní křeče, tetanie.	1
Poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami	Druhy poškození, stanovení druhu a rozsahu poškození, poskytnutí první pomoci, bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami, poranění bleskem, úpal, úžeh, podchlazení, omrzliny. Modelové situace.	1
Náhlé příhody břišní a úrazová poranění břicha	Rozdělení poranění a náhlých příhod břišních, definice, příznaky, možné komplikace, zásady poskytnutí první pomoci. Modelové situace.	1
Úrazová poranění	Charakteristika, příčiny, rozdělení, obecný postup při poskytování první pomoci u otevřených a zavřených poranění, ošetření poraněného se zlomeninou: lopatky klíční kosti, pažní kosti, kostí předloktí, dlouhých kostí, zápěstí a ruky. Poranění kloubů – distorze, luxace, kontuze. Kraniocerebrální poranění, poranění obličejového skeletu a měkkých tkání, poranění očí, mechanismy vzniku poranění, rozdělení, klinické projevy, nejčastější komplikace, zásady poskytování první	2

	<p>pomoci.</p> <p>Mechanismus vzniku poranění, příznaky, nejčastější komplikace, zásady poskytování první pomoci u poranění krční, hrudní a bederní páteře, manipulace s pomůckami (krční límec, vakuové dlahy).</p> <p>Příčiny poranění hrudníku, závažnost a rozdělení poranění, příznaky poranění hrudníku, zásady poskytování první pomoci.</p> <p>Tonutí, oběšení, uškrcení.</p> <p>Mechanismy vzniku poranění, příznaky, komplikace. Zásady poskytování první pomoci.</p> <p>Polytrauma.</p>	
	Praktická cvičení	2
Akutní otravy	Nejčastější akutní otravy, příčiny, příznaky, komplikace. Intoxikace drogami. Problematika prvního kontaktu. Zásady první pomoci při otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí. Modelové situace.	1
Akutní stavy v gynekologii	Úrazy ženských reprodukčních orgánů, krvácení, křeče, neočekávaný či překotný porod. Zásady první pomoci při náhlých stavech u těhotných žen v mimořádných podmínkách. Modelové situace.	1
Výsledky vzdělávání	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 13 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy vztahující se k první pomoci (PP) a jejich správné použití, • postupy prevence selhání životních funkcí, • složky integrovaného záchranného systému (IZS), způsoby aktivace, • zásady základní NR, • zásady týmové spolupráce při poskytování NR a PP, • pojem neodkladná a rozšířená resuscitace příčiny a příznaky poruch vědomí, rozliší hloubku bezvědomí, • význam stálého dohledu u postiženého v bezvědomí, • příčiny a druhy krvácení, komplikace spojené s krvácením, • prostředky osobní ochrany (nebezpečí přenosu infekčních nemocí), • příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku, základní postupy PP při postižení jednotlivých systémů. <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • umí kontaktovat resuscitační tým • umí uložit postiženého do vhodné polohy, • umí rozpoznat zástavu dýchání a krevního oběhu a ovládá postup neodkladné resuscitace u dospělého a dítěte, • umí zjistit příčiny neprůchodnosti DC, nedostatečného dýchání a zástavy dechu, • umí poskytnout nepřímou srdeční masáž a zahájit kardiopulmonální resuscitaci, • umí pracovat v týmu při poskytování PP a NR, • umí poskytnout PP při postižení jednotlivých systémů, • umí uložit raněné do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport • umí použít ochranné pomůcky při obecném i vlastním ohrožení života.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a praktická zkouška NR s využitím simulátorů, ošetření jednotlivých poranění v rámci modelové situace.

3.1.14 Učební osnova odborného modulu 14

Odborný modul – OM 14	Ošetrovatelství v klinických oborech	
Rozsah modulu	289 hodin	
Anotace modulu	Předmět poskytuje účastníkovi kurzu informace z oblasti ošetrovatelské péče v jednotlivých klinických oborech.	
Cíl modulu	Cílem je, poskytnout účastníkům kurzu komplexní znalosti z oblasti ošetrovatelské péče tak, aby je byli schopni prakticky aplikovat s ohledem na specifika jednotlivých klinických oborů.	
Téma	Rozsah učiva	Minimální počet hodin
Ošetrovatelská péče v interních oborech	<ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na interním oddělení, charakter práce praktické sestry, vybavení, léčebný režim. <p>Ošetrovatelská péče o pacienta s onemocněním:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dýchacích cest, - oběhového systému, - krve, - trávicího traktu, - endokrinologickým a metabolickým, - ledvin a močových cest. 	45
Ošetrovatelská péče	<ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na chirurgickém oddělení, charakter práce praktické sestry, vybavení, 	45

v chirurgických oborech	<p>léčebný režim,</p> <ul style="list-style-type: none"> - předoperační příprava a pooperační péče. <p>Ošetrovatelská péče o pacienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s onemocněním krku, štítné žlázy a hrudníku, - s traumatologickým onemocněním, - v kardiochirurgii, - v břišní chirurgii, - v urologii, - na ortopedii, - u transplantovaných pacientů. 	
Ošetrovatelská péče v pediatrii	<ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na dětském oddělení, charakter práce praktické sestry, vybavení, léčebný režim, - práce v dětských zařízeních Ošetrovatelská péče u dětí s onemocněním: - dýchacích cest, - oběhového systému, - krve, - trávicího traktu, - endokrinního systému, - ledvin a močových cest, - centrálního nervového systému. 	32
Ošetrovatelská péče v gynekologii a porodnictví	<ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na gynekologickém a porodním oddělení, charakter práce praktické sestry, vybavení, léčebný režim. <p>Ošetrovatelská péče o ženu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se zánětlivým onemocněním gynekologických orgánů, - s nádorovým onemocněním gynekologických orgánů, - s nádorovým onemocněním prsu, - před a po malých gynekologických zákrocích, - před a po gynekologických operacích, - v průběhu těhotenství a porodu, - v období šestinedělí, - ošetrovatelská péče o novorozence. 	22
Ošetrovatelská péče	<ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na neurologickém oddělení, charakter práce praktické sestry, vybavení, 	25

<p>v neurologii</p>	<p>léčebný režim.</p> <p>Ošetrovatelská péče o pacienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s cévní mozkovou příhodou, - s epilepsií, se záchvatovými stavy, - se zánětlivým onemocněním nervové soustavy, - s roztroušenou sklerózou, - s Parkinsonovou chorobou, - s kvantitativní poruchou vědomí. 	
<p>Ošetrovatelská péče v psychiatrii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na psychiatrickém oddělení, charakter práce praktické sestry, vybavení, léčebný režim. <p>Ošetrovatelská péče o pacienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se schizofrenií, - s psychózou, - s depresí, - s duševními poruchami vyvolanými užíváním psychoaktivních látek, - s různými typy závislostí. 	20
<p>Ošetrovatelská péče v geriatrici</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristika fyziologického stáří, - biologické, psychické a sociální změny ve stáří, - podpora zdravého stárnutí, - zvláštnosti klinického obrazu, - geriatrické syndromy, - ošetrovatelská péče o geriatrického pacienta, - zvláštnosti seniorů v interním, chirurgickém, urologickém a gynekologickém ošetrovatelství, - práce praktické sestry v zařízeních pro seniory. 	25
<p>Paliativní péče</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vymezení a dělení paliativní péče, - ošetrovatelská péče o klienty v terminálním stadiu, - doprovázení, péče o zemřelého, - zvláštnosti komunikace s pozůstalými, - etické aspekty paliativní péče. 	25
<p>Komunitní péče a praktické lékařství</p>	<ul style="list-style-type: none"> - specifika práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech a dětských zařízeních, v zařízeních sociálních 	25

	<p>péče,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ošetřovatelská péče u dospělých v domácí péči, - spolupráce s rodinou, - náplň práce praktické sestry v ambulanci praktického lékaře, vedení dokumentace, - návštěvní a preventivní péče, - zdravotně výchovná činnost v ordinaci praktického lékaře. 	
<p>Ošetřovatelská péče ve stomatologii a vybraných oborech</p>	<ul style="list-style-type: none"> - úseky práce na stomatologickém oddělení, charakter práce, vybavení, léčebný režim, - symptomatologie a vyšetřovací metody ve stomatologii, - preventivní postupy ve stomatologii, - základní a speciální pomůcky pro ústní hygienu, - předoperační příprava a pooperační péče ve stomatologii. <p>Ošetřovatelská péče o pacienta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s parodontitis, - s nádorem spodiny ústní a jazyka, - s poraněním čelistních kostí a zubů. <p>Specifika ošetřovatelské péče na vybraných odborných odděleních (např. infekčním, očním, otorinolaryngologickém, dermatovenerologickém, onkologickém aj.).</p>	<p>25</p>
<p>Výsledky vzdělávání</p>	<p>Absolvent/ka bude po absolvování OM 14 znát:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteristické klinické stavy a onemocnění z hlediska ošetřovatelské péče a potřeb pacientů, • jednotlivé klinické stavy, jejich etiologii a klinické příznaky, • diagnostiku a léčbu související s jednotlivými klinickými stavy, • individuální odlišnosti potřeb zdravého a nemocného dítěte a možnosti jejich uspokojování, • specifika v péči o zdraví ženy podle věku, • specifika v péči o pacienty s psychickými poruchami, • charakteristické principy onkologické a paliativní péče, • specifika a zvláštnosti péče o geriatrické pacienty, • podstatu komunitní péče a fungování systému zdravotní péče 	

	<p>v praktickém lékařství a stomatologii,</p> <ul style="list-style-type: none"> • specifika péče o pacienta na vybraných odborných odděleních (např. na očním, onkologickém, dermatovenerologickém, otorinolaryngologickém, infekčním, aj.). <p>Absolvent/ka bude připraven/a na tyto praktické činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientačně zhodnotit aktuální stav pacienta a podílet se na ošetrovatelské péči, • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství.
Způsob ukončení modulu	Hodnocení úrovně dosažených výsledků vzdělávání – písemný test a ústní zkouška.

3.1.15 Učební osnova odborného modulu 15

Odborný modul – OM 15	Odborná ošetrovatelská praxe v akreditovaných zařízeních	
Rozsah modulu	600 hodin	
Anotace modulu	<p>Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče a umožňuje účastníkům kvalifikačního kurzu získat praktické dovednosti v souladu s kompetencemi praktické sestry. Uskutečňuje se podle plánu odborné praxe na pracovištích poskytujících zdravotní služby, pod odborným vedením školitele odborné praxe.</p> <p>Výkony se plní v akreditovaném zařízení při poskytování zdravotní péče v přímém kontaktu se zdravými a nemocnými jedinci. Je-li to nezbytné, lze splnění výkonů nahradit simulací, a to v maximálním rozsahu 1/3 ze stanoveného počtu.</p>	
Cíl modulu	Cílem je získání, prohloubení a upevnění dovedností a návyků potřebných pro kvalitní a bezpečné poskytování zdravotní péče a souvisejících činností v rozsahu kompetencí praktické sestry, které jsou stanoveny vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.	
Pracoviště odborné ošetrovatelské praxe	<p>Typy pracoviště. Ambulantní, jednodenní, lůžková, domácí zdravotní péče.</p> <p>Odborná ošetrovatelská praxe je organizována jako souvislý blok a probíhá na akreditovaných pracovištích pod dohledem a odborným vedením školitele. Školitel potvrdí absolvovanou praxi do Záznamu odborné praxe, který vyhotoví akreditované zařízení realizující vzdělávací program.</p>	
Obsahové zaměření	Realizace odborné ošetrovatelské praxe probíhá na níže uvedených pracovištích v doporučeném minimálním rozsahu. Odbornou ošetrovatelskou praxi může účastník realizovat až po absolvování teoretické části vztahující se k danému oddělení.	
	Interní oddělení	120 hodin

	Chirurgické oddělení včetně ortopedie	120 hodin
	Gynekologicko-porodnické oddělení	32 hodin
	Dětské oddělení	40 hodin
	Lůžková zdravotnická zařízení hospicového typu nebo zdravotnická zařízení následné nebo dlouhodobé lůžkové péče	80 hodin
	Neurologické oddělení	40 hodin
	Psychiatrické oddělení	24 hodin
	Onkologické oddělení a paliativní péče	24 hodin
	Rehabilitační oddělení	24 hodin
	Pracoviště praktického lékaře a komunitní péče	24 hodin
	Pracoviště zubního lékaře	24 hodin
	Pracoviště poskytovatele pobytových zařízení sociální péče poskytujících zdravotní péči	24 hodin
	Pracoviště dle vlastního výběru	24 hodin

Seznam výkonů odborné ošetrovatelské praxe	Minimální počet
Seznámit se s provozem výukového pracoviště a důležitými kontaktními údaji	1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s organizačními a metodickými pokyny pracoviště	1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s vybavením pracoviště a pracovními postupy na ošetrovatelské jednotce	1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s požadavky BOZP, PO	1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s harmonogramem práce oddělení	1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s léčebným a organizačním řádem a právy pacientů	1x (na každém výukovém pracovišti)
Seznámit se s lékařskou a ošetrovatelskou dokumentací	30x
Komunikovat s personálem, rodinou, pacientem	200 x
Podílet se na ošetrovatelské péči v ošetrovatelském procesu	300x
Úklid a dezinfekce ošetrovací jednotky	30x
Dezinfekce a sterilizace, případně příprava pomůcek ke sterilizaci	30x
Péče o prostředí pacienta	30x
Prevence infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče	30x
Péče o pohodlí, spánek, odpočinek a aktivitu pacienta	30x
Úprava lůžka a okolí, manipulace s prádlem	150x
Hygienická péče o vlasy, kůži, nehty, dutinu ústní	100x
Hygienická koupel na lůžku	50x
Prevence vzniku opruzenin a dekubitů	50x

Prevence imobilizačního syndromu	50x
Polohování pacienta	50x
Koupele dítěte staršího 6 let	10x
Podávání stravy dítěti staršímu 6 let	10x
Podávání stravy pacientovi dle pohybového režimu a stupně sebezpečnosti	60x
Prevence dehydratace pacienta	100x
Dodržování hygienických zásad při přípravě stravy a manipulaci s jídlem	60x
Sledování diurézy, barvy a zápachu moči	30x
Péče o inkontinentního pacienta	20x
Péče o permanentní močový katétr	20x
Sledování odchodu stolice a plynů	30x
Nácvik defekace u ležících pacientů	5x
Péče o pacienta se zácpou a průjmem	20x
Provedení očistného klyzma pacientům starším 10 let	5x
Upevňovat hygienické návyky u dětí starších 6 let	3x
Měření fyziologických funkcí a jejich orientační vyhodnocení	20x
Měření tělesné hmotnosti, výšky, tělesných obvodů a jejich záznam	10x
Aplikace tepla a chladu	10x
Přejímání a uložení léčiv	10x
Podávání léčivých přípravků perorální formou (p.o.), intramuskulární formou (i.m.) subkutánní formou (s.c.)	30x

Doprovod pacienta na vyšetření a ošetření	10x
Provedení základní ošetrovatelské péče o pacienta v terminálním stádiu	10x
Úprava těla zemřelého	5x
Kapilární odběr krve	10x
Venózní odběr krve	50x
Asistence při odběru krve z centrálního žilního katetru (CŽK)	5x
Odběr moče na vyšetření	20x
Odběr moče z permanentního močového katetru (PMK)	10x
Odběr stolice na vyšetření	10x
Odběr sputa	5x
Výtěry/stěry	5x
Předoperační příprava	10x
Příprava premedikace	10x
Pooperační sledování	10x
Hodnocení rány	10x
Převaz aseptické rány	10x
Převaz septické rány	10x
Převaz chronické rány	10x
Péče o drén/drenáže	3x
Ošetření periferní kanyly	5x
Ošetření CŽK	5x
Asistence při sternální punkci	1x

Asistence při hrudní punkci	1x
Asistence při břišní punkci	1x
Asistence při punkci kloubu	1x
Asistence při lumbální punkci	3x
Odsávání sekretů z dýchacích cest	5x
Příprava pacienta k endoskopickým vyšetřením	5x

Seznam výkonů odborné praxe předloží účastník školiteli příslušného pracoviště. Školitel absolvovanou praxi potvrdí do Záznamu odborné praxe.

4 Hodnocení účastníka v průběhu kvalifikačního vzdělávání

Školitel vede vzdělávání účastníka, vypracovává studijní plán a plán plnění praktických výkonů, které má účastník kvalifikačního vzdělávání v průběhu přípravy absolvovat a průběžně prověřuje jeho znalosti, vědomosti a dovednosti. Lektor přednáší danou část vzdělávacího programu a prověřuje teoretické znalosti účastníka vzdělávání.

Odborná praxe v akreditovaných zařízeních probíhá pod vedením přiděleného školitele, který je zaměstnancem daného pracoviště. Školitel pravidelně a průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka kvalifikačního vzdělávání a potvrzuje splnění předepsaných výkonů do Záznamu odborné praxe, který vyhotoví akreditované zařízení realizující vzdělávací program. Podmínkou pro přihlášení k závěrečné zkoušce je splnění všech požadavků stanovených tímto vzdělávacím programem a absolvování modulů, které jsou v tomto vzdělávacím programu označeny jako povinné.

5 Profil absolventa

Absolvent akreditovaného kvalifikačního kurzu Praktická sestra bude připraven poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče.

5.1 Charakteristika profesních kompetencí, pro které absolvent kvalifikačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent kurzu získává odbornou způsobilost k výkonu nelékařského zdravotnického povolání praktická sestra. Praktická sestra vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a podle § 4a a podle § 40 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 55/2011 Sb.

Podle § 4a vyhlášky č. 55/2011 Sb.:

(1) Praktická sestra vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem poskytuje nebo zajišťuje základní ošetrovatelskou péči. Při tom zejména může:

- a) sledovat fyziologické funkce za použití zdravotnických prostředků a získané informace zaznamenávat do dokumentace,
- b) pozorovat a zaznamenávat fyzický a psychický stav pacienta a schopnost příjmu potravy,
- c) provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin,
- d) rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování,
- e) aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury,
- f) provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory,
- g) pečovat o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu,
- h) vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
- i) provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství, zejména polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a metody bazální stimulace s ohledem na prevenci a nápravu poruch funkce, včetně prevence dalších poruch vyplývajících ze snížené mobility nebo imobility,
- j) sledovat poruchy celistvosti kůže,
- k) pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let; péči o močové katetry pacientů se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku,
- l) ošetřovat periferní žilní vstupy,
- m) zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním pacientů,
- n) poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- o) vykonávat činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků,
- p) vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajištění jejich dostatečné zásoby,
- q) vykonávat činnosti při zajišťování stálé připravenosti pracoviště včetně věcného a technického vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků.

(2) Praktická sestra může vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče; zejména může:

- a) podávat léčivé přípravky¹⁰⁾ s výjimkou radiofarmak; léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce,
- b) provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- c) zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii,
- d) odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál,
- e) provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- f) provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie,
- g) podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely⁴⁴⁾.

(3) Praktická sestra pod odborným dohledem zubního lékaře může:

- a) zpracovávat dentální materiály v ordinaci,
- b) vykonávat činnost zubní instrumentářky podle § 40 odst. 1 písm. c).

(4) Při poskytování specializované ošetrovatelské péče může praktická sestra pod odborným dohledem všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky vykonávat činnosti podle odstavce 1 písm. a) až l), p) a q).

(5) Při poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče může praktická sestra pod přímým vedením všeobecné sestry se specializovanou způsobilostí, dětské sestry se specializovanou způsobilostí nebo porodní asistentky se specializovanou způsobilostí v oboru vykonávat činnosti podle odstavce 1 písm. a) až l), p) a q).

¹⁰⁾ Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁴⁾ Vyhláška č. 54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití, ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 55/2011 Sb. praktická sestra

(1) bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu své odborné způsobilosti:

- a) poskytuje zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy,
- b) dbá na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu veřejného zdraví,
- c) provádí zápisy do zdravotnické dokumentace a další dokumentace vyplývající z jiných právních předpisů, pracuje s informačním systémem poskytovatele zdravotních služeb,
- d) poskytuje pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, klinického psychologa nebo klinického logopeda,
- e) podílí se na praktickém vyučování ve studijních oborech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů,
- f) podílí se na přípravě standardů,
- g) motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe,
- h) podílí se na zajištění zapracování nově nastupujících zdravotnických pracovníků,
- i) provádí opatření při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace.

Podle § 4 odst. 3 písm. b) v souladu s § 40 odst. 1 písm. c) praktická sestra pod odborným dohledem zubního lékaře může

c) vyvolávat RTG snímky.

6 Charakteristika akreditovaných zařízení a pracovišť

Vzdělávací program uskutečňuje akreditované zařízení. Akreditovaným zařízením je poskytovatel zdravotních služeb, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, kterým ministerstvo zdravotnictví udělilo akreditaci

v souladu s § 45 odst. 1 písmeno b) zákona č. 96/2004 Sb. Udělením akreditace se získává oprávnění k uskutečňování vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu.

6.1 Akreditovaná zařízení a pracoviště

Personální zabezpečení	<p>Odborný garant odpovídá za odbornou úroveň vzdělávacího programu, koordinuje obsahovou přípravu vzdělávacího programu, dohlíží na kvalitu jeho uskutečňování, vyhodnocuje a rozvíjí jej.</p> <p>Odborným garantem může být pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a s výkonem povolání v délce nejméně 3 let nebo • odbornou kvalifikaci oboru učitelství odborných předmětů pro zdravotnické školy s výkonem povolání v délce nejméně 3 let. <p>Lektorem teoretické části vzdělávacího programu je osoba, jejíž odbornost odpovídá přednášené problematice, která je v pracovně právním nebo obdobném smluvním vztahu k akreditovanému zařízení, a přednáší danou část vzdělávacího programu a prověřuje teoretické znalosti účastníka vzdělávání.</p> <p>Lektorem teoretické části může být zdravotnický pracovník, který získal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky podle zákona č. 96/2004 Sb. a má specializovanou způsobilost nebo zvláštní odbornou způsobilost, která odpovídá tématu uvedenému ve vzdělávacím programu, nebo • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky s výkonem povolání v délce nejméně 3 roky, nebo • odbornou způsobilost lékaře, nebo lékaře se specializací, která odpovídá zaměření tématu ve vzdělávacím programu, nebo • odbornou způsobilost zdravotně-sociální pracovník s výkonem povolání v délce nejméně 3 roky, nebo • odbornou způsobilost fyzioterapeut s výkonem povolání v délce nejméně 3 roky, nebo • odbornou způsobilost ergoterapeut s výkonem povolání v délce nejméně 3 roky, nebo • odbornou způsobilost nutriční terapeut s výkonem povolání v délce nejméně 3 roky, nebo • odbornou způsobilost psycholog nebo psycholog ve zdravotnictví a s výkonem povolání v délce nejméně 3 roky, nebo • odbornou způsobilost zdravotnický záchranář s výkonem povolání v délce nejméně 3 roky, • sociální pracovník s výkonem povolání v délce nejméně 3 roky, nebo • osoba s jinou kvalifikací, jejíž odbornost odpovídá přednášené problematice, a s výkonem povolání v délce nejméně 1 roku. <p>Školitelem se rozumí zaměstnanec akreditovaného zařízení ve smyslu zákona č. 96/2004 Sb., který průběžně prověřuje teoretické znalosti a praktické dovednosti účastníka vzdělávání a vypracovává studijní plán a plán plnění výkonů.</p> <p>Školitelem odborné praxe může být zdravotnický pracovník, který získal:</p>
-------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a má specializovanou způsobilost, nebo • odbornou způsobilost všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky a s výkonem povolání v délce nejméně 3 let.
Věcné a technické vybavení	<p>Pro teoretickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • standardně vybavená učebna s PC a dataprojektorem a s možností přístupu k internetu, • modely a simulátory potřebné k výuce praktických dovedností, modely a simulátory k výuce neodkladné resuscitace u dospělých a dětí, které signalizují správnost postupu, • pomůcky k praktickým nácvikům rehabilitačního ošetřování, • přístup k odborné literatuře, včetně el. databází (zajištění vlastními prostředky nebo ve smluvním zařízení), možnosti podpory teoretické výuky pomocí e-learningu. <p>Pro praktickou část vzdělávacího programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracoviště pro výuku odborné praxe v akreditovaném zařízení je vybaveno podle právních předpisů upravujících věcné a technické vybavení.
Organizační a provozní požadavky	<ul style="list-style-type: none"> • Požadavky vzdělávacího programu je možné splnit ve více akreditovaných zařízeních, pokud je nezajistí v celém rozsahu akreditované zařízení, kde účastník vzdělávání zahájil. • Akreditované zařízení na realizaci vzdělávacího programu musí splňovat povinnosti akreditovaných zařízení podle § 50 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vést dokumentaci o vzdělávání v souladu s § 50 odst. 1 písmeno e) ve znění pozdějších předpisů.

7 Seznam povinné literatury a doporučených zdrojů

Povinná literatura

1. BUŽGOVÁ, R. *Paliativní péče ve zdravotnických zařízeních: potřeby, hodnocení, kvalita života*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 168 s. ISBN 978-80-247-5402-4.
2. BUŽGOVÁ, R. a kol. *Dětská paliativní péče*. 1. vyd. Praha: Grada, 2019. 237 s. ISBN 978-80-271-0584-7.
3. ČOUPKOVÁ, H. a kol. *Ošetřovatelství v chirurgii I*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2019. 272 s. ISBN 978-80-247-2900-8.
4. DOSBABA, F., D. KŘÍŽOVÁ a M. HARTMAN. *Rehabilitační ošetřování v klinické praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2021. 168 s. ISBN 978-80-271-1050-6.
5. DRNKOVÁ, B. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena: pro zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 2019. 134 s. ISBN 978-80-271-0693-6.
6. DYLEVSKÝ, I. *Somatologie pro předmět Základy anatomie a fyziologie člověka*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2019. 307 s. ISBN 978-80-271-2111-3.
7. FRIEDLOVÁ, K. *Bazální stimulace v základní ošetřovatelské péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 168 s. ISBN 978-80-247-1314-4.
8. FRIEDLOVÁ, K. *Bazální stimulace® pro pečující, terapeuty, logopedy a speciální pedagogy: praktická příručka pro pracující v sociálních službách, dlouhodobé péči a ve speciálních školách*. 1. vyd. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, 2015. 202 s. ISBN 978-80-904668-9-0
9. HAMPLOVÁ, D. a kol. *Rodina a zdraví – jejich vzájemné souvislosti*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. 147 s. ISBN 978-80-7419-169-5.
10. HAMPLOVÁ, L. *Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, hygiena pro bakalářské studium a všechny typy zdravotnických škol*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Stanislav Juhaňák – Triton, 2019. 268 s. ISBN 978-80-7553-729-4.
11. HAMPLOVÁ, L. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví: pro střední zdravotnické školy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2020. 144 s. ISBN 978-80-247-5562-5.
12. HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Galén, 2015. 225 s. ISBN 978-80-7492-204-6.
13. JANÍKOVÁ, E. a R. ZELENÍKOVÁ. *Ošetřovatelská péče v chirurgii pro bakalářské a magisterské studium*. 1. vyd. Praha: Portál, 2013. 249 s. ISBN 978-80-247-4412-4.
14. JELÍNKOVÁ, I. *Klinická propedeutika pro střední zdravotnické školy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 160 s. ISBN 978-80-247-5093-4.
15. JIRÁK, R. a kol. *Gerontopsychiatrie*. 1. vyd. Praha: Galén 2013. 348 s. ISBN 978-80-7262-873-5.
16. KELNAROVÁ, J. a kol. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy – 1. ročník*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2015. 240 s. ISBN 978-80-247-5332-4.
17. KELNAROVÁ, J. a kol. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy – 2. ročník. 1. díl*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2016. 173 s. ISBN 978-80-247-5331-7.
18. KELNAROVÁ, J. a kol. *Ošetřovatelství pro střední zdravotnické školy – 2. ročník. 2. díl*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2016. 245 s. ISBN 978-80-247-5330-0.
19. KELNAROVÁ, J. a kol. *První pomoc II: pro studenty zdravotnických oborů*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2013. 180 s. ISBN 978-80-247-4200-7.
20. KELNAROVÁ, J. a E. MATĚJKOVÁ. *Psychologie a komunikace pro zdravotnické asistenty – 4. ročník*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. 144 s. ISBN 978-80-247-5203-7.
21. KLÍMA, J. *Pediatric pro nelékařské zdravotnické obory*. 1. vyd. Praha: Grada, 327 s. 2016. ISBN 978-80-247-5014-9.
22. KŘIVÁNKOVÁ, M. *Somatologie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2019. 2 sv. ISBN 978-80-271-0695-0, 978-80-271-0694-3.

23. LIBOVÁ, L., H. BALKOVÁ a M. JANKECHOVÁ. *Ošetrovatelský proces v chirurgii*. 1. vyd. Praha: Grada, 2019. 162 s. ISBN 978-80-271-2466-4.
24. MAČÁK, J., J. MAČÁKOVÁ a J. DVOŘÁČKOVÁ. *Patologie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 347 s. ISBN 978-80-247-3530-6.
25. MALÁ, L. a D. PEŘAN. *První pomoc pro všechny situace: v souladu s evropskými doporučeními 2015*. 1. vyd. Praha: Vyšehrad, 2016. 182 s. ISBN 978-80-7429-693-2.
26. MAREČKOVÁ, E. a H. REICHOVÁ. *Úvod do lékařské terminologie: základy latiny s přihlédnutím k řečtině* [online]. 7. přeprac. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 225 s. ISBN 978-80-210-8699-9.
27. MARKOVÁ, M. *Komunitní ošetrovatelství pro sestry: učební text pro sestry v komunitní péči*. 1. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2009. 152 s. ISBN 978-80-7013-499-3.
28. MARKOVÁ, M. *Sestra a pacient v paliativní péči*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 128 s. ISBN 978-80-247-3171-1.
29. MELICHERČÍKOVÁ, V. *Sterilizace a desinfekce*. 2. dopl. a přeprac. vyd. Praha: Galén, 2015. 174 s. ISBN 978-80-7492-139-1.
30. NAVRÁTIL, L. *Vnitřní lékařství pro nelékařské zdravotnické obory*. 2. zcela přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2017. 559 s. ISBN 978-80-271-0210-5.
31. ONDŘIOVÁ, I. *Etické problémy a dilemata v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2021. 141 s. ISBN 978-80-271-1696-6.
32. PETR, T. a E. MARKOVÁ. *Ošetrovatelství v psychiatrii*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 295 s. ISBN 978-80-247-4236-6.
33. PLEVOVÁ, I. *Management v ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 304 s. ISBN 978-80-247-3871-0.
34. PLEVOVÁ, I. *Ošetrovatelství II*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2019. 198 s. ISBN 978-80-271-0889-3.
35. PLEVOVÁ, I. a M. KACHLOVÁ. *Postupy v ošetrovatelské péči 1. Základní fyzikální vyšetření sestrou, měření fyziologických funkcí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2022. 160 s. ISBN 978-80-271-3032-0.
36. ***PLEVOVÁ, I. a M. KACHLOVÁ. *Postupy v ošetrovatelské péči 2. Bariérová ošetrovatelská péče*. 1. vyd. Praha: Grada, 2022. 112 s. ISBN 978-80-271-1243-2.
37. PLEVOVÁ, I. a R. ZOUBKOVÁ. *Sestra a akutní stavy od A do Z*. 1. vyd. Praha: Grada, 2021. 557 s. ISBN 978-80-271-0890-9.
38. POKORNÁ, A. *Ošetrovatelství v geriatrii*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 193 s. ISBN 978-80-247-4316-5.
39. PROŠKOVÁ, E. A KOL. *Podávání léčivých přípravků v lůžkové péči*. 1. vyd. Praha: Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK v Praze, 2014. 183 s. ISBN 978-80-260-7414-4.
40. PRUDIL, L. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2. dopl. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 155 s. ISBN 978-80-7552-507-9.
41. SEIDL, Z. *Neurologie pro studium i praxi*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2015. 383 s. ISBN 978-80-247-5247-1.
42. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy I. – Interna*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 211 s. ISBN 978-80-247-3601-3.
43. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy II. – Pediatrie, chirurgie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 249 s. ISBN 978-80-247-3602-0.
44. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy III. – Gynekologie a porodnictví, onkologie, psychiatrie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 230 s. ISBN 978-80-247-4341-7.
45. SLEZÁKOVÁ, L. a kol. *Ošetrovatelství pro střední zdravotnické školy IV. – Dermatovenerologie, oftalmologie, ORL, stomatologie*. 2. dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. 224 s. ISBN 978-80-247-4342-4.
46. SLEZÁKOVÁ, Z. *Ošetrovatelství v neurologii*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. 232 s. ISBN 978-80-247-4868-9.
47. ŠRÁMOVÁ, H. a kol. *Nozokomiální nákazy*. 3. vyd. Praha: Maxdorf, 2013. 400 s. ISBN 978-80-7345-286-5.

48. TRACHTOVÁ, E. *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu: učební texty pro vyšší zdravotnické školy, bakalářské a magisterské studium, specializační studium sester*. 4. rozš. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2018. ISBN 978-80-7013-590-7.
49. TUČEK, M. a kol. *Hygiena a epidemiologie*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2012. 358 s. ISBN 978-80-246-2025-
50. TYRLÍKOVÁ, I. a M. BAREŠ. *Neurologie pro nelékařské obory*. 2. rozš. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. 305 s. ISBN 978-80-7013-540-2.
51. UHEREK, P. *Povinná mlčenlivost v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 214 s. ISBN 978-80-7478-476-7.
52. VÁLKOVÁ, L. *Rehabilitace kognitivních funkcí v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 112 s. ISBN 978-80-247-5571-7.
53. VÁLKOVÁ, M. *Dlouhodobá péče v ošetrovatelství*. 1. vyd. Praha: Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví, 2015. 75 s. ISBN 978-80-87023-44-0.
54. VORLÍČEK, J. a kol. *Klinická onkologie pro sestry*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. 448 s. ISBN 978-80-247-3742-3.
55. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I: obecná část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 228 s. ISBN 978-80-247-3419-4.
56. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné II: speciální část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. 272 s. ISBN 978-80-247-3420-0.
57. VYTEJČKOVÁ, Renata a kol. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné III: speciální část*. 1. vyd. Praha: Grada, 2015. 303 s. ISBN 978-80-247-3421-7.
58. ZACHAROVÁ, E. *Komunikace v ošetrovatelské praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. 121 s. ISBN 978-80-271-0156-6.
59. ZACHAROVÁ, E. *Zdravotnická psychologie: teorie a praktická cvičení*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2017. 264 s. ISBN 978-80-271-0155-9.
60. ZÍTKOVÁ, M. *Ošetrovatelství v hematologii*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Lékařská fakulta, 2016. 108 s. ISBN 978-80-210-8264-9.
61. *Doporučené postupy ERC 2015* [online]. In: Hradec Králové: Česká resuscitační rada – Czech Resuscitation Council, © 2021. [cit. 2021-73-13]. Dostupné z: <https://www.resuscitace.cz/ke-stazeni>
62. Zákony a vyhlášky v platném znění týkající se výkonu povolání praktické sestry a podmínek poskytování zdravotních služeb.

Doporučená literatura

1. KASPER, H. *Výživa v medicíně a dietetika*. 1. české vyd. Praha: Grada, 2015. 572 s. ISBN 978-80-247-4533-6.
2. KŘÍŽOVÁ, J. a kol. *Enterální a parenterální výživa*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Mladá fronta, 2019. 151 s. ISBN 978-80-204-5009-8.
3. PRUDIL, L. *Právo pro zdravotnické pracovníky*. 2. dopl. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 155 s. ISBN 978-80-7552-507-9.
- 6 ZLÁMAL, J. a kol. *Základy managementu pro posluchače zdravotnických oborů*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. 108 s. ISBN 978-80-7402-157-2.

Vydává: Ministerstvo zdravotnictví ČR – **Redakce:** Palackého nám. 4, 120 00 Praha 2-Nové Město, telefon: 224 972 173. – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354, www.sevt.cz, e-mail: předplatne@sevt.cz. Objednávky v Slovenskej republike prijíma a distribuuje Magnet Press Slovakia, s. r. o., P. O. BOX 169, 830 00 Bratislava, tel./fax: 004212 44 45 45 59, 004212 44 45 46 28 – **Předpokládané roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. – Vychází podle potřeby – Tiskne: SEVT, a.s., Pekařova 4, Praha 8.

Distribuce: předplatné, jednotlivé částky na objednávku i za hotové – SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8-Bohnice, telefon: 283 090 354; drobný prodej v prodejnách SEVT, a. s. – Brno, Česká 14, tel.: 542 211 427 – České Budějovice, Česká 3, tel.: 387 312 087 a ve vybraných knihkupectvích. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšší v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamaci je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČ (právník osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podávání novinových zásilek** povoleno ŘPP Praha č.j. 1172/93 ze dne 9. dubna 1993. Podávání novinových zásilek v Slovenskej republike povolené RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 445/94 zo dňa 27. 12. 1994.

